

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 119

2 Φεβρουαρίου 2006

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Φ.52/82/8096/Γ1

Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών Γαλλικής και Γερμανικής Γλώσσας για την Ε΄ και ΣΤ΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου ε΄, της παραγράφου 11, του άρθρου 4, του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167, τ. Α΄), «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις 1 και 2 του άρθρου 7, του ν. 2525/1997, (ΦΕΚ 188, τ. Α΄), «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 ΦΕΚ 98/τ.Α΄, και το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Την υπ' αριθμ. 20/2005 πράξη του Τμήματος Π.Ε. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

4. Το γεγονός ότι η διδασκαλία της Γαλλικής και Γερμανικής γλώσσας εισάγεται σε πιλοτική μορφή στο κανονικό πρόγραμμα στην Ε΄ και ΣΤ΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου, αποφασίζουμε:

Συμπληρώνουμε και εξειδικεύουμε την υπ' αριθμ. Φ.52/602/97278/Γ1/23.9.2005, (ΦΕΚ 1376/2005, τ. Β΄) υπουργική απόφαση με θέμα: «Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Γαλλικής και Γερμανικής Γλώσσας για την Ε΄ και ΣΤ΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου» ως εξής:

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΑΠΣ) ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ε΄ και Στ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

1. Σκοπός

Η εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο αποσκοπεί στα εξής:

1. Ευαισθητοποίηση στην ύπαρξη άλλων γλωσσικών κωδίκων πέραν της μητρικής γλώσσας. Η ευαισθητοποίηση

αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη πνεύματος, ικανότητας και δεξιοτήτων, που σχετίζονται με την αφύπνιση στην πολυγλωσσία, το γραμματισμό και την καλλιέργεια των αρχών της πολυπολιτισμικότητας ως μιας θετικής και επιθυμητής πραγματικότητας.

2. Ευαισθητοποίηση και εξοικείωση με τους γλωσσικούς κώδικες της Γαλλικής Γλώσσας σε επίπεδο πρόσληψης/ κατανόησης, αναπαραγωγής και παραγωγής κυρίως προφορικού αλλά και γραπτού λόγου μέσω ποικίλων προσεγγίσεων και μεθόδων, ώστε σταδιακά οι μαθητές/τριες να οδηγηθούν στη συνειδητή εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας.

3. Ανάπτυξη θετικών στάσεων και συμπεριφορών απέναντι στη Γαλλική Γλώσσα και στο Γαλλικό Πολιτισμό.

4. Συναισθηματική προσέγγιση της Γαλλικής Γλώσσας με στόχο την επικοινωνία και την ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης.

5. Ανάπτυξη κινήτρων εκμάθησης της γλώσσας με γνώμονα την καλλιέργεια/ διαμόρφωση κριτικής σκέψης, φανταστικής και λογικής ικανότητας, καθώς και την απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων.

2. Ειδικοί Σκοποί

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

- να ευαισθητοποιηθούν στο φωνημικό σύστημα της Γαλλικής Γλώσσας και να διακρίνουν τα φωνήματα ως συστατικά των λέξεων, προωθώντας παράλληλα την καλλιέργεια της προφοράς και του επιτονισμού,

- να ευαισθητοποιηθούν στην πρόσληψη / κατανόηση προφορικού λόγου,

- να εξοικειωθούν με την αναπαραγωγή και την παραγωγή προφορικού λόγου με βάση ποικίλες, κυρίως παιγνιώδεις δραστηριότητες,

- να εξοικειωθούν σταδιακά με την πρόσληψη γραπτού λόγου και στη συνέχεια και με την παραγωγή γραπτού λόγου,

- να εξοικειωθούν με την αναγνώριση/ ανάγνωση και (ανα)παραγωγή λέξεων/ κειμένων σε συνάρτηση πάντοτε με προφορικές δραστηριότητες,

- να αναπτύξουν φωνολογικές, λεξιλογικές και μορφολογικές δεξιότητες, συμβατές με το απλό επίπεδο πρόσληψης και παραγωγής λόγου, με στόχο τη σταδιακή απόκτηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων

- να αναγνωρίζουν και να ταυτοποιούν λεξιλόγιο, που συνδέεται με τις έννοιες του χώρου, του χρόνου,

ομοιότητας, διαφοράς, (π.χ. χρώμα, ποσότητα, βάρος, όγκος, μέγεθος) σε πραγματικές και απλές συνθήκες, που σχετίζονται με τις διαδικασίες της άμεσης εμπειρίας οι οποίες συνάδουν με το νοητικό και το συναισθηματικό επίπεδο των παιδιών αυτής της ηλικίας.

3. Στόχοι, Θεματικές περιοχές, Ενδεικτικές δραστηριότητες

Στόχοι	Θεματικές περιοχές	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>I. Οι μαθητές/τριες προσλαμβάνουν απλές πληροφορίες με στόχο την ακουστική, οπτικοακουστική και σταδιακά την αναγνωστική ικανότητα (προσληπτικές δεξιότητες). Ειδικότερα:</p> <p>1) Σε επίπεδο κατανόησης προφορικού λόγου οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν το γενικό νόημα ενός απλού προφορικού μηνύματος/ λόγου • Να διακρίνουν βασικές πληροφορίες που περιέχονται σε ένα απλό προφορικό μήνυμα. • Να συνειδητοποιούν τη έννοια του χρόνου, του χώρου, της ομοιότητας και της διαφοράς μέσα από τον απλό προφορικό λόγο. <p>2) Σε επίπεδο κατανόησης γραπτού λόγου, παράμετρος που εισάγεται στη διαδικασία μάθησης με μέτρο και σταδιακά, οι μαθητές/ τριες επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν το γενικό νόημα ενός απλού μηνύματος / κειμένου με τη βοήθεια πολλαπλών ερεθισμάτων (οπτικών, ακουστικών) 	<p>1. Προσωπικά / ατομικά στοιχεία (identification et caractérisation personnelles)</p> <p>2. Χαιρετισμοί (salutations, formules de politesse)</p> <p>3. Προτιμήσεις (goûts et préférences)</p> <p>4. Χρώματα (couleurs)</p> <p>5. Αριθμοί (nombres)</p> <p>6. Χρόνος / ώρα (indiquer l'heure et les moments de la journée)</p> <p>7. Οι ημέρες της εβδομάδας, οι μήνες του έτους, οι τέσσερις εποχές (les jours de la semaine, les mois, les saisons)</p> <p>8. Ποσότητα (indiquer une quantité)</p> <p>9. Τα μέρη του σώματος (les parties du corps)</p> <p>10. Η οικογένεια και οι φίλοι (la famille et les amis)</p> <p>11. Ζώα και φυτά (απλά είδη) (les animaux et les plantes)</p> <p>12. Χώρος (προσανατολισμός, πόλη, χωριό, εξοχή, βουνό, θάλασσα) (indiquer un chemin, la ville, le village, la campagne, la montagne, la mer)</p> <p>13. Μέσα μεταφοράς (moyens de transport)</p> <p>14. Παιχνίδια, αθλήματα, αναψυχή (jeux, sports et loisirs)</p> <p>15. Διατροφή (les aliments, les repas)</p> <p>16. Κατοικία (domicile)</p> <p>17. Κοινωνική δραστηριότητα / εθιμοτυπική και κοινωνική συμπεριφορά (savoir-vivre), εορτές και επέτειοι (fêtes de l'année, anniversaires)</p> <p>18. Εξοικείωση με απλά πολιτισμικά στοιχεία, χαρακτηριστικά και δεδομένα (culture)</p>	<p>3. Δραστηριότητες βασισμένες στην απλή προφορική επικοινωνία δύο ή περισσότερων ατόμων: ακρόαση απλών και σύντομων διαλόγων με άμεσα και οικεία θέματα, ακρόαση απλών ιστοριών και παραμυθιών, απλών τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, ηχογραφημένων μηνυμάτων, τραγουδιών.</p> <p>4. Ασκήσεις κατανόησης, επανάληψης, προφοράς, επιτονισμού, παιχνίδια ρόλων, προσομοίωσης, παντομίμα, δραματοποίηση, μαντέματα, ομαδικά παιχνίδια, επιτραπέζια παιχνίδια, δραστηριότητες ζωγραφικής και χαρτοκολλητικής, δραστηριότητες που εστιάζουν στη διάκριση πληροφοριών σχετικών με το χώρο, το χρόνο, την ομοιότητα και τη διαφορά.</p> <p>5. Παιχνίδια διασταυρώσεων βασισμένα σε εικονικές αναπαραστάσεις των μηνυμάτων, παιχνίδια που προβάλλουν διάφορα γεγονότα, κοινωνικές και πολιτισμικές καταστάσεις.</p> <p>Δραστηριότητες βασισμένες στην απλή γραπτή επικοινωνία : ασκήσεις κατανόησης με συμπλήρωση κενών, σταυρόλεξα, κρεμάλα, ασκήσεις πολλαπλών επιλογών, κατασκευή και συμπλήρωση πινάκων κατανόησης, σχεδιασμός χαρτών, δραστηριότητες χαρτοκολλητικής και σχεδιασμού, ζωγραφικής που συμβάλλουν στην κατανόηση των εννοιών του χώρου, του χρόνου, της ομοιότητας και της διαφοράς στην εικονική αποτύπωση φυσικών προσώπων, επαγγελματιών, εθνοτήτων.</p>

<p>II. Οι μαθητές/τριες μεταδίδουν προφορικές και γραπτές πληροφορίες (παραγωγικές δεξιότητες)</p> <p>1) Σε επίπεδο παραγωγής προφορικού λόγου οι μαθητές/τριες επιδιώκεται :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Να ευαισθητοποιηθούν και να κατανοούν τη δομή του λόγου (υποκείμενο, ρήμα, αντικείμενο, κατηγορούμενο) (plan - schéma) σε απλά επικοινωνιακά περιβάλλοντα. ● Να αναπαράγουν και να παράγουν απλό προφορικό λόγο στηριζόμενοι σε απλά προφορικά ή / και γραπτά ερεθίσματα/ μηνύματα χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες γλωσσικές πράξεις. 	<p>*Σημείωση: Οι παραπάνω θεματικές περιοχές αντιστοιχούν σε όλο το φάσμα των στόχων και των ενδεικτικών δραστηριοτήτων.</p> <p>Για την αξιοποίηση των προαναφερομένων θεματικών περιοχών παραθέτουμε τις παρακάτω γλωσσικές πράξεις που αντιστοιχούν στους στόχους του μαθήματος της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο.</p> <p>Οι γλωσσικές πράξεις εμφανίζονται με ανάλογο βαθμό δυσκολίας και στις δύο τάξεις, Ε΄ και Στ΄ του Δημοτικού Σχολείου με έμφαση σε παιγνιώδεις και δημιουργικούς τρόπους προσέγγισης της γλώσσας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saluer - se présenter - Saluer - présenter quelqu'un - Entrer en contact - Demander son nom à quelqu'un - Demander quelqu'un, demander quelque chose - Donner des renseignements personnels - Identifier/ décrire quelqu'un - Identifier / décrire quelque chose - Accepter/ refuser - Indiquer une quantité 	<p>Κατανόηση και παραγωγή απλού ρέοντος λόγου με στόχο την απάντηση σε συγκεκριμένα ερωτήματα., καθώς και την παροχή απλών πληροφοριών και διευκρινίσεων. Οι λεκτικές πράξεις μπορεί να αφορούν φυσικά πρόσωπα, τις έννοιες του πολιτισμού, του χώρου, του χρόνου, του μεγέθους, της ποσότητας, της ομοιότητας και της διαφοράς. Οργάνωση ατομικών ή ομαδικών παρουσιάσεων με επίκεντρο θεματικές περιοχές που ελκύουν τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών της συγκεκριμένης ηλικίας.</p> <p>Συμμετοχή σε απλά θεατρικά δρώμενα με βάση τα παιχνίδια ρόλων, τη δραματοποίηση, την παντομίμα.</p>
---	---	--

<p>2) Σε επίπεδο παραγωγής γραπτού λόγου οι μαθητές / τριες επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναπαράγουν και να παράγουν σταδιακά απλό γραπτό λόγο που να ανταποκρίνεται σε οικείες επικοινωνιακές καταστάσεις. • Να επιλέγουν το κατάλληλο λεξιλόγιο που τους δίδεται γραπτά, ώστε συνθέτοντάς το (π.χ. συμπλήρωση κενών διαστημάτων) να περιγράφουν μια εικόνα, μια σκηνή, μία απλή κατάσταση, ένα γεγονός. • Να χρησιμοποιούν γλωσσικές πράξεις στο πλαίσιο απλών επικοινωνιακών περιβαλλόντων, προκειμένου να αναπαράγουν απλές απόψεις τους. 	<ul style="list-style-type: none"> - Appeler/ répondre au téléphone - S'excuser/ excuser/ Ne pas excuser - Souhaiter à d' autres - Etre d' accord / désaccord 	<p>6. Περιγραφή ενός προσώπου, ζώου, φυτού, μιας εικόνας, μιας σκηνής.</p> <p>7. Γραπτές δραστηριότητες (posters, αφίσες, εικαστικές εκθέσεις, εκθέσεις χαρτών, μακετών, κατασκευών συνοδευόμενων από απλές έντυπες λεζάντες και κείμενα, που είναι επιθυμητό να παρέχονται έτοιμα από τους διδάσκοντες, προκειμένου οι μαθητές/τριες να προβαίνουν στις σωστές επιλογές λέξεων / κειμένων, ώστε σταδιακά να εξοικειώνονται και να αναπαράγουν/ παράγουν απλό γραπτό λόγο).</p> <p>8. Ασκήσεις και δραστηριότητες που συμβάλλουν στην εξοικείωση των μαθητών/τριών με το σχηματισμό των γραφημάτων της Γαλλικής Γλώσσας (αντιγραφή λέξεων, προτάσεων).</p>
<p>III. Οι μαθητές/τριες αναπτύσσουν φωνολογικές δεξιότητες στο πλαίσιο ευαισθητοποίησης και εξοικείωσης με το φωνημικό σύστημα της γλώσσας. Ειδικότερα οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν την εκφορά του λόγου ως προς τον τονισμό, τον επιτονισμό και την προφορά. • Να αναπτύσσουν σταδιακά την ικανότητα πρόσληψης και παραγωγής των ξένων ήχων με πιθανό πεδίο εφαρμογής τους την εκμάθηση και μιας άλλης ξένης γλώσσας. 		<p>9. Ασκήσεις προφοράς, επιτονισμού, ασκήσεις επανάληψης μεμονωμένων λέξεων ή μικρών φράσεων μέσα από τις οποίες μαθαίνει κανείς να διακρίνει λέξεις της γλώσσας-στόχου, καθώς και λέξεις ξένες προς τη γλώσσα-στόχο (αφύπνιση στην πολυγλωσσία και την πολυπολιτισμικότητα), ανάπτυξη στρατηγικών μέσα από τις οποίες ο μαθητής/τρια ανακαλύπτει φωνολογικές ομοιότητες της γλώσσας-στόχου με τη μητρική γλώσσα.</p> <p>Τα παιχνίδια ρόλων, η ακρόαση και η αφήγηση παραμυθιών και ιστοριών, η ακρόαση τραγουδιών, το τραγούδι, οι ρίμες, αποτελούν, επίσης, σημαντικές δραστηριότητες προκειμένου να αναπτυχθούν φωνολογικές δεξιότητες.</p>
<p>IV. Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται να αναπτύσσουν σταδιακά λεξιλογική ικανότητα - δεξιότητα στο πλαίσιο διαμόρφωσης επικοινωνιακής ικανότητας, καθώς θα εξοικειώνονται σταδιακά με τη χρήση απλού λεξιλογίου.</p>		<p>Παιγνιώδεις δραστηριότητες μέσα από τις οποίες ο μαθητής/τρια ανακαλύπτει και κατακτά το λεξιλόγιο που αντιστοιχεί με τις προτεινόμενες θεματικές περιοχές και τις αντίστοιχες λεκτικές πράξεις (λόττο, παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού, παζλ, κρεμάλα, ομαδικά παιχνίδια, ρίμες...).</p>

<p>V. Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται να αναπτύσουν μορφολογικές δεξιότητες στο πλαίσιο διαμόρφωσης επικοινωνιακής ικανότητας, καθώς θα προσεγγίζουν σταδιακά και θα χρησιμοποιούν μορφολογικά φαινόμενα σε συγκεκριμένες οικείες επικοινωνιακές καταστάσεις.</p>		<p>Η ανάπτυξη μορφολογικών δεξιοτήτων δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Μέσα από παιγνιώδεις δραστηριότητες επιδιώκεται η σταδιακή εξοικείωση με τα μορφολογικά φαινόμενα και η χρήση τους από την πλευρά του μαθητή/τριας με στόχο την κατανόηση και παραγωγή απλού προφορικού και γραπτού λόγου.</p> <p>* Προκειμένου να επιτευχθεί η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, είναι επιθυμητό οι δραστηριότητες να συνδέονται με άλλα γνωστικά αντικείμενα του Δημοτικού Σχολείου καθώς και με τα περιεχόμενά τους.</p>
--	--	--

4. Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Η εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο εστιάζεται πρωταρχικά στην ηλικία των μαθητών/τριών, στις μαθησιακές τους ανάγκες, στο μαθησιακό τους τύπο, στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά τους. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στη σύνδεση της διαδικασίας εκμάθησης της Γαλλικής Γλώσσας με τις στρατηγικές εκμάθησης/διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο.

Συνεπώς, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, έμφαση δίδεται στην έννοια της εκμάθησης και όχι μόνο στην έννοια της διδασκαλίας της Γαλλικής Γλώσσας. Ακολουθείται η «σπειροειδής» προσέγγιση της εκμάθησης της Ξένης Γλώσσας με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσληψη/κατανόηση, την αναπαραγωγή και σταδιακά την παραγωγή πρωτίστως προφορικού και δευτερευόντως γραπτού λόγου.

Σύμφωνα με τις αρχές εκμάθησης της Ξένης Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο, που έχουν διατυπωθεί και που συνδέονται με το σκοπό και τους στόχους που έχουν ήδη παρατεθεί, το προτεινόμενο μεθοδολογικό πλαίσιο βασίζεται στις αρχές της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής, όπου εκτός από τη επικοινωνιακή προσέγγιση στην οποία δίδεται ειδική βαρύτητα, ο διδάσκων/ουσα μπορεί, επίσης, να προσφύγει στον πολυμεθοδολογικό εκλεκτισμό. Συγκεκριμένα, ο διδάσκων/ουσα μπορεί να υιοθετεί:

α. διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας, με έμφαση σε αυτές που προάγουν την αυτενέργεια και την ανάπτυξη της φαντασίας των μαθητών (δεν αποκλείονται στοιχεία του παραδοσιακού τρόπου διδασκαλίας, όπως επανάληψη, αποστήθιση, χρήση της μητρικής γλώσσας, όπου αυτά θεωρούνται απολύτως απαραίτητα),

β. εναλλαγή μορφών και τύπων διδασκαλίας (δραστηριότητες, ασκήσεις, σχέδια εργασίας),

γ. εναλλαγή διαφόρων μορφών εργασίας (ατομική, κατά ζεύγη, σε ομάδες) και

δ. χρήση διαφορετικών εποπτικών μέσων διδασκαλίας (κασέτες ήχου, βίντεο, αφίσες, εικόνες, παιχνίδια, σχήματα, χάρτες, σχεδιαγράμματα...).

Οι διαδικασίες εκμάθησης της Γαλλικής Γλώσσας, που ακολουθεί ο διδάσκων/ουσα, είναι ανάλογες με τις δεξιότητες που πρέπει να αναπτυχθούν από μέρους των μαθητών/τριών ή και με τις γνώσεις που πρέπει οι τελευταίοι να αποκτήσουν, σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους.

5. Μορφές Δραστηριοτήτων

Με βάση τις αρχές της Διαφοροποιημένης Παιδα-

γωγικής οι δραστηριότητες ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων των μαθητών/τριών και με τη συναισθηματική και νοητική ηλικία των μαθητών/τριών. Ο διδάσκων/ουσα ανατρέχει σε δραστηριότητες:

1. Παιγνιώδεις - δημιουργικές, βιωματικές μορφές μάθησης μέσα από τη χρήση διαφόρων τεχνικών (παιχνίδια ρόλων, προσομοιώσεις, δραματοποίηση, μιμητική, παντομίμα...). Οι παιγνιώδεις - δημιουργικές δραστηριότητες αποσκοπούν στην διαμόρφωση κοινωνικών συμπεριφορών αλλά και στη συναισθηματική ολοκλήρωση των μαθητών/τριών. Αποτελούν μέθοδο για την ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων και μέσο άσκησης των γλωσσικών στοιχείων. Η επιλογή τους πρέπει να εναρμονίζεται με τον τρόπο σκέψης και τις ανάγκες των μαθητών/τριών αυτής της ηλικίας (η αμεσότητα αποτελεί χαρακτηριστικό του τρόπου σκέψης των μαθητών/τριών της ηλικίας αυτής), και να κινητοποιεί τη φαντασία και τα ενδιαφέροντά τους με ελεύθερες μορφές έκφρασης.

2. Διαδραστικές, οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη της εκφραστικής/λεκτικής πρωτοβουλίας.

3. Γνωστικές, οι οποίες διασφαλίζουν την κατάκτηση της γλώσσας μέσα από τη διαμόρφωση προσληπτικής (προφορική και γραπτή κατανόηση), αναπαραγωγικής και παραγωγικής ικανότητας (προφορική και γραπτή έκφραση). Με τις δραστηριότητες αυτές ενεργοποιούνται γνωστικές διαδικασίες, όπως η αντίληψη/κατανόηση, η ολική προσέγγιση και διατύπωση των βασικών πληροφοριών κατά την πρόσληψη ενός προφορικού ή γραπτού μηνύματος, η ευαισθητοποίηση, η ικανότητα αντίληψης της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας κ.α.

4. Σχέδια Εργασίας. Η τεχνική των σχεδίων εργασίας ως βιωματική επικοινωνιακή προσέγγιση παρέχει κίνητρα και ερεθίσματα στους μαθητές/τριες να ανακαλύψουν τις ικανότητές τους, να εφαρμόσουν αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες σε διαφορετικά γνωστικά πεδία, να πειραματιστούν, να αυτενεργήσουν, να εκφραστούν συναισθηματικά, να δημιουργήσουν και να αυτονομηθούν. Οι μαθητές/τριες βοηθούνται να αναδείξουν τις δυνατότητές τους, να ανακαλύψουν και να αξιοποιήσουν τις κλίσεις και τα ταλέντα τους, «να μάθουν πώς να μαθαίνουν», «να μάθουν μέσα από την πράξη», «να μάθουν σε συνεργασία με τους άλλους και από τους άλλους». Οι μαθητές/τριες χρησιμοποιώντας τη γλώσσα για να διερευνήσουν άλλα γνωστικά πεδία, ευαισθητοποιούνται και συνθηθίζουν στη δημιουργική χρήση της αλλά και στη διαπολιτισμική της διάσταση μέσα από την ανακάλυψη αναπαραστάσεων του άλλου.

Ενδεικτικό παράδειγμα Σχεδίου Εργασίας

Θέμα: Διατροφικές προτιμήσεις και γεύματα

Οι μαθητές/τριες μπορούν να οδηγηθούν σε σχέδια εργασίας ήδη από την αρχή της σχολικής χρονιάς. Είναι δυνατό να κατασκευάσουν σύμφωνα με την τεχνική του κολλάζ αφίσες με τα φρούτα και τα λαχανικά που χαρακτηρίζουν κάθε μήνα του χρόνου ή κάθε εποχή. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να εξοικειωθούν με τις έννοιες της αρίθμησης (π.χ. ένα, δύο, τρία, κεράσια...), της ποσότητας (ένα κιλό μήλα, είκοσι γραμμάρια σταφύλια), με τα χρώματα (διακρίνουν τα χρώματα των διαφόρων φρούτων και λαχανικών), με την έννοια του χρόνου (είδη φρούτων και λαχανικών που καταναλώνουμε κάθε μήνα του έτους και αντιστοίχιση κάθε προϊόντος με κάθε εποχή του έτους). Τα παιδιά μπορούν να μάθουν τραγούδια που αναφέρονται σε φρούτα και λαχανικά στη Γαλλική και την Ελληνική Γλώσσα. Μπορούν ακόμα να ετοιμάσουν συνταγές με φρούτα και λαχανικά. Μπορούν να αναζητήσουν συνταγές με φρούτα και λαχανικά από τον τόπο τους, τη Γαλλία κι άλλες γαλλόφωνες περιοχές και να παρουσιάσουν τη συλλογική εργασία τους με τη μορφή τεύχους. Μπορούν ακόμα, να καταγράψουν τα φαγητά που μαγειρεύουμε σε διάφορες μεγάλες γιορτές, να διατυπώσουν τις προτιμήσεις τους, τα εδέσματα του τόπου τους και να τα συγκρίνουν με εκείνα της Γαλλίας και των λοιπών γαλλόφωνων περιοχών. Και σε αυτή την περίπτωση μπορούν να κατασκευάσουν κολλάζ ή έντυπα. Μπορούν, επίσης, να διοργανώσουν μία διαπολιτισμική γαστρομαργική εκδήλωση ανοιχτή στην τοπική κοινότητα.

Ο ρόλος του διδάσκοντα είναι εκείνος του διευκολυντή-διαμεσολαβητή. Η εργασία σε ομάδες βοηθάει τους μαθητές/τριες να συνεργαστούν και να αξιοποιήσουν γνώσεις που έχουν αποκτήσει στο πλαίσιο διδασκαλίας άλλων γνωστικών αντικειμένων, όπως Μελέτη Περιβάλλοντος, Μαθηματικά, Ελληνική Γλώσσα, Αισθητική Αγωγή, Θρησκευτικά, άλλη Ξένη Γλώσσα.

6. Προτάσεις Δραστηριοτήτων

Το μεθοδολογικό πλαίσιο και οι μορφές δραστηριοτήτων, που προτείνονται, παρέχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης ποικίλων διαδραστικών δραστηριοτήτων μέσα από ένα δημιουργικό και ενεργητικό περιβάλλον μάθησης. Στις γραμμές που ακολουθούν παρατίθενται τύποι δραστηριοτήτων, που συμφωνούν με το πνεύμα του πλαισίου εκμάθησης των Ξένων Γλωσσών και ειδικότερα της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο και αποσκοπούν στη διαμόρφωση δημιουργικών μαθητών/τριών που είναι ανοικτοί στην έννοια της ετερότητας, των γλωσσών και των πολιτισμών.

1. Εικαστικές δραστηριότητες

2. Κατασκευές (ζωγραφική, χαρτοκολλητική, κολλάζ, πλαίσια αυτοκόλλητων σχημάτων, μεγεθών και φιγούρων, πλαστελίνες, πηλός, ξύλινες και πλαστικές κατασκευές)

3. Παιχνίδια (λεκτικά παιχνίδια, κρυμμένος θησαυρός, επιτραπέζια παιχνίδια, παιχνίδια κίνησης)

4. Δραματοποίηση (παιχνίδια ρόλων, παντομίμα, σκετς, θεατρική παράσταση, κουκλοθέατρο, μαριονέτες)

5. Παρακολούθηση ενός φιλμ, κινουμένων σχεδίων, παρακολούθηση/αφήγηση ιστορίας, μύθου, παραμυθιού, παντομίμας, θεατρικής παράστασης

6. Ακρόαση τραγουδιών

7. Τραγούδι

8. Ρίμες (προώθηση της επανάληψης)

Οι παραπάνω δραστηριότητες είναι επιθυμητό να συνδυάζονται μεταξύ τους. Επισημαίνεται, επίσης, η σημασία της παρουσίας τους από τους μαθητές στο πλαίσιο σχολικών εκδηλώσεων, όπου εμπλέκεται και η τοπική κοινωνία.

7. Παιδαγωγικά Μέσα

Ο διδάσκων/ουσα μπορεί να χρησιμοποιεί όποιο μέσο αρμόζει περισσότερο στην κάθε περίπτωση και δραστηριότητα. Η υλοποίηση του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο συνδέεται ουσιαστικά με την ενίσχυση της επικοινωνιακής και της φαντασίας του εκπαιδευτικού, ώστε να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες σχετικά με τον πειραματισμό και τις εκπαιδευτικές καινοτομίες στο πλαίσιο της παιδαγωγικής/διδακτικής πράξης και διαδικασίας.

Ως εκ τούτου, πέραν των συνήθων παιδαγωγικών μέσων, όπως κασετόφωνο, βίντεο, αφίσες, τα οποία χρησιμοποιούνται και με στόχο την αποτύπωση των δραστηριοτήτων των μαθητών/τριών, χρησιμοποιείται και ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, τα μολύβια, μαρκαδόροι, μογιές, χαρτιά, χαρτόνια, κόλλα, ψαλίδι, πλαστελίνες, πηλός, αυτοκόλλητα σχήματα, χρώματα, φιγούρες, ξύλινες και πλαστικές κατασκευές, τουβλάκια, ζωάκια, παιχνίδια, επιτραπέζια παιχνίδια, ιστορίες, παραμύθια, κουτάκια, τρόφιμα, κούκλες θεάτρου, μαριονέτες, υφάσματα, κ.λπ.

Επαναλαμβάνεται ότι κάθε υλικό και παιδαγωγικό μέσο νομιμοποιεί τη χρήση του με βάση τη σκοπιμότητα και το περιεχόμενο κάθε δραστηριότητας. Επισημαίνεται και στο σημείο αυτό ότι η χρήση της μητρικής γλώσσας, όπου αυτή θεωρείται απαραίτητη, αποτελεί διευκολυντική παράμετρο επικοινωνίας για την εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο.

8. Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή

Μέθοδοι και τεχνικές αξιολόγησης

Η ιδιαιτερότητα του αντικειμένου των ξένων γλωσσών εφιστά την προσοχή του διδάσκοντα στα παρακάτω σημεία:

Αξιολογείται κατ' αρχήν η ικανότητα επικοινωνίας και διάδρασης μέσα από επικοινωνιακές καταστάσεις και όχι μόνο η γλωσσική ικανότητα του μαθητή/τριας.

Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή/τριας επιτυγχάνεται από την οργανωμένη και συστηματική παρατήρηση της ενεργού συμμετοχής του/της στην καθημερινή εργασία της τάξης, της συνολικής δραστηριότητάς του/της στο πλαίσιο του σχολείου, της προσπάθειάς του/της, του ενδιαφέροντος που επιδεικνύει, των πρωτοβουλιών που αναπτύσσει, της προόδου που σημειώνει, του βαθμού συνεργασίας και επικοινωνίας.

Με τον τρόπο αυτό αξιολογείται η ικανότητα κατανόησης και (ανα)παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, ο βαθμός πρόσκτησης του λεξιλογίου και των μορφοορυσιακών φαινομένων.

Η αξιολόγηση της ικανότητας κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου επιτυγχάνεται μέσα από δραστηριότητες επικοινωνιακές, διαδραστικές, παιγνιώδεις, (δραματοποίηση, παιχνίδια ρόλων, σχέδια εργασίας...).

Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης

Με τους εναλλακτικούς τρόπους αξιολόγησης ελέγχονται οι διαδικασίες κατάκτησης και διαχείρισης της

γνώσης, δηλαδή ο βαθμός χρησιμοποίησης και εφαρμογής των όσων έχουν μάθει οι μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια της διδακτικής πράξης.

Αξιολόγηση βάσει φακέλου (Portfolio assessment)

Αξιολογείται η πρόοδος του μαθητή μέσα από διάφορες εργασίες ατομικές ή συλλογικές.

Στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς ο διδάσκων/ουσα σε συνεργασία με τους μαθητές/τριες συναποφασίζει τα περιεχόμενα του φακέλου.

Portfolio Γλωσσών

Με το Portfolio Γλωσσών ο μαθητής/τρια μετέχει ενεργά στην αξιολόγηση και διαχείριση της μαθησιακής του/της πορείας. Θέτει στόχους, προτεραιότητες, καταγράφει την εξέλιξη της μάθησής του/της μέσα από την απόκτηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων και πολιτισμικών εμπειριών.

Επειδή η αξιολόγηση του μαθητή αποτελεί συνεχή διαδικασία και οργανικό στοιχείο της διδακτικής πράξης, ο διδάσκων/ουσα οφείλει να εντάσσει σε αυτή τρόπους ετεροαξιολόγησης και συναξιολόγησης ανά ζεύγη ή ομάδες που βοηθούν το μαθητή/τρια να αναπτύξει τρόπους αυτοαξιολόγησης με απώτερο στόχο την αυτόνομη μάθηση.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗΝ Ε΄ ΚΑΙ ΣΤ΄ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Το μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας στο Δημοτικό συμβάλλει στην πραγμάτωση του Σκοπού της διδασκαλίας της δεύτερης ξένης γλώσσας, όπως περιγράφεται ως άνω. Σκοπός της διδασκαλίας της Γερμανικής Γλώσσας είναι οι μαθητές να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν με γερμανόφωνους ομιλητές σ' όλο τον κόσμο και να κατανοούν τον πολιτισμό και την καθημερινότητα στις γερμανόφωνες χώρες, οικοδομώντας έτσι θετική στάση και συμπεριφορά απέναντι στο «άλλο», σεβόμενοι τη διαφορετικότητα, και έτσι να γίνει η Γερμανική Γλώσσα «όχημα», προκειμένου να αναπτυχθεί μέσα τους η επιθυμία για την εκμάθηση και άλλων ξένων γλωσσών.

Για την επίτευξη του ως άνω Σκοπού τίθενται οι εξής στόχοι:

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Η επικοινωνιακή ικανότητα στη Γερμανική Γλώσσα παρέχει στους μαθητές τη δυνατότητα να αποκτήσουν άμεση αντίληψη για τους ανθρώπους και τον πολιτισμό στις διάφορες γερμανόφωνες χώρες και περιοχές, να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες πηγές πληροφόρησης και να επικοινωνήσουν με φυσικούς και μη ομιλητές της Γερμανικής Γλώσσας ανά τον κόσμο.

Οι μαθητές θα πρέπει να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν, κατά κύριο λόγο προφορικά, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τότε, με ποιόν, για ποιο θέμα και με ποιο τρόπο.

2. ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Οι μαθητές θα πρέπει να αποκτήσουν αίσθηση της δομής και των δομικών στοιχείων της Γερμανικής Γλώσσας.

3. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Οι μαθητές θα πρέπει να ευαισθητοποιηθούν στην αισθητική πλευρά της γλώσσας, να ανακαλύψουν τις αισθητικές της ποιότητες και να αναπτύξουν δημιουργική σχέση μαζί της.

4. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

Στόχος επίσης του μαθήματος της Γερμανικής Γλώσσας είναι η γνωριμία με το γερμανόφωνο πολιτισμικό/πολιτιστικό χώρο, η κατανόηση και ο σεβασμός του. Ο στόχος αυτός είναι αναπόσπαστο στοιχείο του μαθήματος της Ξένης Γλώσσας. Προσφέρεται επίσης για διαθεματική προσέγγιση και για την υλοποίηση συνθετικών εργασιών (Projektarbeit).

5. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Απώτερος στόχος είναι να καταστούν οι μαθητές ενεργά μέλη μιας πολυπολιτισμικής και πολυγλωσσικής κοινωνίας τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η συχνή και πολυπρόσωπη πλέον παρουσία μαθητών από άλλες χώρες με άλλη μητρική γλώσσα και από διαφορετικό πολιτισμικό περιβάλλον, προσφέρεται για αξιοποίηση και στο μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΙΧΟΙ		
1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ		
<p>Η Επικοινωνιακή Ικανότητα αναλύεται ως προς τις επιμέρους δεξιότητες σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Προφορικό Λόγο: • Ακούω, • Ομιλώ, • 2. Γραπτό Λόγο: • Διαβάζω • Γράφω. 		
1.1. ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ		
Στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>1.1.1. ΑΚΟΥΩ 1.1.1.1. Ακούω και ανταποκρίνομαι Οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν απλά ακουστικά κείμενα, ενταγμένα σε σαφή επικοινωνιακά πλαίσια, των οποίων τα περιεχόμενα ανταποκρίνονται στα βιώματα, τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα της ηλικίας τους, και να ανταποκρίνονται κατάλληλα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ραδιοφωνικά σποτ • Τραγούδια • Ποιήματα • Ρίμες • Ακουστικοί διάλογοι • Οδηγίες / προτροπές • Wortspiele • Τηλεφωνικοί διάλογοι • Ανακοινώσεις (π.χ. στο αεροδρόμιο, στο θεματικό πάρκο, στο σουπερμάρκετ, στο σταθμό κ.λπ.) • Μικρές ιστορίες 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες όπου η κατανόηση του κειμένου ελέγχεται με μη λεκτική αντίδραση των μαθητών, π.χ. με παντομίμα, επίδειξη καρτών, εκτέλεση οδηγιών/προτροπών κ.ά.
<ul style="list-style-type: none"> • να είναι πρόθυμοι και ικανοί να ακούν και να παρακολουθούν ακουστικά κείμενα στη Γερμανική Γλώσσα. 		<ul style="list-style-type: none"> • Καθιέρωση «τελετουργικού»: στο τέλος κάθε μαθήματος (ή σε συγκεκριμένη ημέρα) οι μαθητές ακούν ένα ακουστικό κείμενο, τραγούδι ή άλλο της επιλογής τους.
<ul style="list-style-type: none"> • να είναι σε θέση να αξιοποιούν τα συμφραζόμενα, για να κατανοήσουν το περιεχόμενο του ακουστικού κειμένου. 		<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες ακουστικής κατανόησης με στόχο την κατανόηση του γενικού νοήματος (Globalverstehen).
<ul style="list-style-type: none"> • να είναι σε θέση να αξιοποιούν εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία, για να κατανοήσουν το περιεχόμενο του ακουστικού κειμένου. 		<ul style="list-style-type: none"> • Κατά το πρώτο άκουσμα ακουστικού κειμένου οι μαθητές καλούνται να εστιάσουν την προσοχή τους μόνο στα εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία και να κάνουν υποθέσεις για το περιεχόμενο.
<p>1.1.1.2. Ακούω, βλέπω και ανταποκρίνομαι Ισχύει ό,τι και στο 1.1.1. «Ακούω και ανταποκρίνομαι», με τη διαφορά ότι τα ακουστικά κείμενα είναι εμπλουτισμένα με εικόνες ή άλλο οπτικό υλικό. Οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να είναι σε θέση να αξιοποιούν και το οπτικό υλικό, για να κατανοήσουν το περιεχόμενο του ακουστικού κειμένου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Τηλεοπτικά σποτ • Ταινίες • Κινούμενα σχέδια • Ακουστικά κείμενα που συνοδεύονται από οπτικό υλικό • Ακουστικά κείμενα που συνοδεύονται από παντομίμα 	<ul style="list-style-type: none"> • Πριν από το πρώτο άκουσμα, οι μαθητές καλούνται να μελετήσουν το οπτικό υλικό και να κάνουν υποθέσεις για το περιεχόμενο του ακουστικού κειμένου που θα ακούσουν. Σε περίπτωση μικρής ταινίας (σποτ) η πρώτη προβολή μπορεί να γίνει χωρίς ήχο.
1.1.2. ΟΜΙΛΩ		
<p>1.1.2.1. Αναπαραγωγή Οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αναπαράγουν μιμητικά, προφορικό λόγο: μεμονωμένες λέξεις και εκφράσεις, προτάσεις, διαλόγους και ρίμες και να τραγουδούν τραγούδια που έχουν αποστηθήσει.(βλ. Μεθοδολογία) 	<ul style="list-style-type: none"> • Επανάληψη μεμονωμένων λέξεων σε παιγνιώδες πλαίσιο • Wortspiele • Τραγούδια • Lieder im Kanon • Ρίμες • Δραματοποιημένοι διάλογοι • Γλωσσοδέτες 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες κατά τις οποίες οι μαθητές ακούν κατ' επανάληψη ένα κείμενο, ενώ σε κάθε επανάληψη αφιόνονται όλο και μεγαλύτερα κενά (ο καθηγητής σταματά το κασετόφωνο) και οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν το κείμενο. Προσφέρονται ιδίως τα κείμενα που περιέχουν ρίμες, ρεφρέν, τυποποιημένες φράσεις (π.χ. ένας ομιλητής αντιδρά σε ό,τι τον ρωτούν με: „Nein, nein, nein, ich will nicht ...“).

1.1.2.2. Παραγωγή Οι μαθητές θα πρέπει: <ul style="list-style-type: none"> • να είναι σε θέση σταδιακά να πραγματώνουν λεκτικές πράξεις, μέσα σε σαφή, πραγματικά ή παιγνιώδη επικοινωνιακά πλαίσια, κατάλληλα για την ηλικία και τα ενδιαφέροντά τους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή εικόνων • Προφορικές «λεζάντες» για εικόνες • Αφήγηση ιστοριών μέσα από εικόνες, κόμικς κ.ά. • Παραγωγή διαλόγων εξ αφορμής εικόνων κόμικς κ.ά. • Τηλεφωνήματα • Παιχνίδια ρόλων • Παιχνίδια, Συνομιλίες, • Δημιουργία τραγουδιών, ποιημάτων, γλωσσοδετών κ.λπ. • Κουίζ 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες όπου οι μαθητές αναπαριστούν σε παραλλαγή σκηνές από ακουστικά κείμενα που γνωρίζουν, αξιοποιώντας (και παραλλάσσοντας) γνωστές λέξεις, εκφράσεις. • Παιχνίδια όπου οι μαθητές, ενώ τους έχουν καλυφθεί τα μάτια, καλούνται να αναγνωρίζουν ένα αντικείμενο και να περιγράφουν την αφή, την οσμή, τη γεύση, το σχήμα του. (βλ. Μεθοδολογία)
<ul style="list-style-type: none"> • να είναι πρόθυμοι και ικανοί να συμμετάσχουν ενεργά σε ποικίλες δραστηριότητες προφορικού λόγου. 		<ul style="list-style-type: none"> • Ομαδικά παιχνίδια, όπου όλοι οι μαθητές καλούνται να παράγουν προφορικό λόγο, προκειμένου να κερδίσει η ομάδα τους.
<ul style="list-style-type: none"> • να εκφράζουν τις σκέψεις, τη γνώμη και τα συναισθήματά τους. 		<ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδια ρόλων: «Συνεντεύξεις» για αγαπημένες δραστηριότητες, προτιμήσεις σε φαγητό κ.λπ. • Διεξαγωγή «δημοσκοπήσεων» στην τάξη.
<ul style="list-style-type: none"> • να εξισορροπούν την αδυναμία τους σε γλωσσικά μέσα (Sprachmittel), κάνοντας χρήση περιφραστικού λόγου καθώς και εξωγλωσσικών και παραγλωσσικών στοιχείων. 		<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες όπου οι μαθητές πρέπει εξηγήσουν ένα συμβάν σε ή να ζητήσουν κάτι από κάποιον «γερμανόφωνο» π. χ. τον διδάσκοντα ή την κούκλα. (βλ. Μεθοδολογία, χρήση χειροκουκλών) Π.χ.: Υπάρχουν καρτέλες που περιγράφουν την κατάσταση (π.χ. οι μαθητές έχουν χάσει το σκύλο τους και θέλουν από τον «γερμανόφωνο» να πάρει την αστυνομία). Οι μαθητές (ομάδες των τριών ή τεσσάρων) «τραβούν» μια καρτέλα και καλούνται να συνεννοηθούν με τον «γερμανόφωνο».
Χρήση της γλώσσας Οι μαθητές θα πρέπει: <ul style="list-style-type: none"> • σ' όλες τις παραγωγικές δραστηριότητες προφορικού λόγου να κάνουν σωστή μορφοσυνακτική χρήση της γλώσσας, επιλέγοντας ταυτόχρονα τα κατάλληλα για την περίπτωση επικοινωνιακά μέσα. 		<ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδια που ασκούν συγκεκριμένες γλωσσικές δομές, π.χ. Ich packe meinen Koffer. • Παίξιμο μικρών σκηνών. Π.χ. οι μαθητές πρέπει να ζητήσουν κάτι από ή να δίνουν προσταγές σε διάφορα άτομα/ομάδες: συμμαθητής, ομάδα συμμαθητών, «κύριος ή κυρία», «κύριους ή κυρίες».
1.1.2.3. Προφορά - Επιτονισμός* <ul style="list-style-type: none"> • Σ' όλες τις (ανα-)παραγωγικές δραστηριότητες του προφορικού λόγου οι μαθητές θα πρέπει να ομιλούν με κατανοητή προφορά και σωστό επιτονισμό. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lautspiele • Ποιήματα και ρίμες, ιδίως ποιήματα και ρίμες με παρηχήσεις (Alliterationen = Kons onantenwiederholung en και Assonanzen = Vokalwiederholungen) • Διάλογοι 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες όπου οι μαθητές ασκούνται σε φθόγγους που τους δυσκολεύουν. Π.χ. ο καθηγητής αφηγείται μια μικρή (γνωστή) ιστορία, την οποία οι μαθητές συνοδεύουν ηχητικά: «Der Zug fährt ab.» Μαθητές: «sch-sch-sch.» «Der Zug fährt durch ein Tal mit vielen Kühen.» Μαθητές: Muh, muh. • Ασκήσεις επιτονισμού, σε διαλόγους, όπου οι μαθητές συνοδεύουν τις κινήσεις της φωνής με αντίστοιχες κινήσεις των χεριών. • Απαγγελία ποιημάτων

*Η εξάσκηση πάνω στη σωστή προφορά και στη σωστή άρθρωση των φθόγγων, ιδίως σε εκείνους στους οποίους έχουν δυσκολία οι Έλληνες, είναι διδακτικός στόχος, στον οποίον θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερα βαρύτητα εξαρχής. Ακολουθεί ενδεικτικός πίνακας:

Φωνήεντα	Σύμφωνα
<ul style="list-style-type: none"> - η διαφορά μεταξύ «μακρού - βραχέως» - το μακρύ [e:], [o:] - οι φθόγγοι "ö" και "ü" - το αδύνατο τελικό "-e" και τελικό "-er" 	<ul style="list-style-type: none"> - οι φθόγγοι "-ich-", "-ach-" - οι φθόγγοι "-s-" και "-sch-" - οι κλειστοί φθόγγοι [p/b], [t/d], [k/g] και [ŋ] (singen) - [h] και Knacklaut

Ελάχιστος διδακτικός στόχος είναι οι μαθητές να αποκτήσουν σε σύντομο χρονικό διάστημα προφορά που δεν εμποδίζει την κατανόηση.

Σε άμεση σύνδεση με τον προηγούμενο βρίσκεται και ο στόχος να μπορούν οι μαθητές να γράφουν τα Γερμανικά με σωστή ορθογραφία. Γι' αυτό είναι απαραίτητο οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν τη σχέση προφοράς και ορθογραφίας.

1.2. ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ		
1.2.1. ΔΙΑΒΑΖΩ		
1.2.1.1. Ανάγνωση Οι μαθητές θα πρέπει: ● να είναι σε θέση να διαβάζουν (vorlesen) σωστά, με σωστή προφορά και επιτονισμό, απλά κείμενα (μεμονωμένες λέξεις, εκφράσεις, προτάσεις κ.λπ.) που ανταποκρίνονται στην ηλικία, τα ενδιαφέροντα και την αντιληπτική τους ικανότητα.	● Κарт-ποστάλ ● Διάλογοι ● Μύθοι (Fabeln), παραμύθια ● Απλά και σύντομα λογοτεχνικά κείμενα ● Ποιήματα ● Ρίμες ● Επιγραφές ● Bildwörterbücher ● Παιχνίδια ανάγνωσης ● Εικονογραφημένες ιστορίες	● Δραστηριότητες με τις οποίες οι μαθητές καλούνται να διαβάζουν μεμονωμένες λέξεις, π.χ. memory (αντιστοίχιση εικόνας-λέξης και ανάγνωση της λέξης). ● Δραστηριότητες με τις οποίες οι μαθητές καλούνται να διαβάζουν μικρά κείμενα, π.χ. οι μαθητές διαβάζουν τους διαλόγους και τις λεζάντες από εικονογραφημένη ιστορία, την οποία πρώτα έχουν διδαχτεί ως ακουστικό κείμενο.
1.2.1.2. Ανάγνωση και κατανόηση Οι μαθητές θα πρέπει: ● να κατανοούν εικονογραφημένα κυρίως κείμενα κατάλληλα για την ηλικία, την αντιληπτική τους ικανότητα και το βαθμό κατάκτησης της γλώσσας.	● Συνταγές ● Οδηγίες για παιχνίδια, κατασκευές κ.λπ. ● Επιστολές ● Μύθοι (Fabeln), παραμύθια ● Κόμικς ● Ανέκδοτα ● Κολλάζ ● Κарт-ποστάλ ● Κουίζ ● E- Mails ● Διαφημιστικά και ενημερωτικά φυλλάδια ● Bildwörterbücher ● Εικονογραφημένες ιστορίες ● Αστυνομικές ιστορίες ● Γρίφοι	● Δραστηριότητες με τις οποίες η κατανόηση του κειμένου ελέγχεται χωρίς την παραγωγή λόγου εκ μέρους των μαθητών: π.χ. αντιστοίχιση κειμένου-εικόνας, παντομιμική αναπαράσταση του περιεχομένου.
● να κατανοούν το περιεχόμενο των κειμένων, να ταξινομούν πληροφορίες και να συνδέουν τα καινούγια στοιχεία με τις γνώσεις που ήδη έχουν.		● Δραστηριότητες με τις οποίες οι μαθητές καλούνται να ταξινομήσουν πληροφορίες από τα κείμενα που διάβασαν, π.χ. να κατατάξουν καρτέλες με λέξεις-κλειδιά σύμφωνα με την πλοκή της ιστορίας που διάβασαν, να κατατάξουν πληροφορίες του κειμένου σε ομάδες (π.χ. αρνητικά/θετικά, πρωί/μεσημέρι/βράδυ).
● να είναι πρόθυμοι και ικανοί να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου.		● Ομαδικά παιχνίδια ανάγνωσης, κουίζ, γρίφοι
● να αναπτύξουν τη θέληση για οικειοθελή ανάγνωση γερμανόγλωσσων κειμένων.		● Να δημιουργηθεί μια μικρή «βιβλιοθήκη» στην τάξη, με βιβλία, κόμικς, φυλλάδια, περιοδικά κ.ά. Κατά τακτά χρονικά διαστήματα θα πρέπει να προβλεφθεί χρόνος, κατά τον οποίο οι μαθητές να μπορούν ελεύθερα να ασχοληθούν με αυτό το υλικό. Να επιτραπεί επίσης ο δανεισμός.
1.2.2. ΓΡΑΦΩ		
1.2.2.1. Αναπαραγωγή Οι μαθητές θα πρέπει: ● να αντιγράφουν σωστά, απλά κείμενα γραπτού λόγου. ● να είναι σε θέση να γράφουν σε απλή μορφή καλλιγραφίας (Schreibschrift).	● Μεμονωμένες λέξεις ● Εκφράσεις ● Προτάσεις ● Ποιήματα, π.χ. σε ευχετήριες κάρτες, λευκώματα (Poesiealben)	● Δραστηριότητες που εντάσσουν την αντιγραφή λέξεων/εκφράσεων/προτάσεων σε μια ευρύτερη δραστηριότητα ή Projekt, π.χ. - αντιγραφή λέξεων κ.λπ. σε χαρτάκια, για να ενταχθούν σε κολλάζ, - δημιουργία ετικετών για τα αντικείμενα της τάξης, για να διευκολύνουν τη γερμανόφωνη συνεννόηση στην τάξη (βλ. παρακάτω λεξιλόγιο τάξης), - δημιουργία «λεζαντών» σε «γκράφιτι» με το οποίο οι μαθητές «αφηγούνται» μια ιστορία που διάβασαν (το έτοιμο «γκράφιτι» μπορεί να αξιοποιηθεί και για προφορική αναπαραγωγή της ιστορίας).

<p>2.2.1. Παραγωγή Οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να παράγουν απλά γραπτά κείμενα (μεμονωμένες λέξεις, εκφράσεις, προτάσεις ή και ακολουθία προτάσεων), σε σαφή, πραγματικά ή παιγνιώδη επικοινωνιακά πλαίσια κατάλληλα για την ηλικία, την αντιληπτική τους ικανότητα και το βαθμό κατάρκτησης της γλώσσας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ευχετήριες κάρτες • Προσκήσεις • Να συμπληρώνουν τα «μπαλλόνια» σε κόμικς • Σημειώσεις ημερολογίου • Notizen • Παιχνίδια με γράμματα και αριθμούς • Σταυρόλεξα κ.ά. • Περιγραφή εικόνων • Λεζάντες για εικόνες • Λίστες, πίνακες • Κείμενα με κενά • «Συγγραφή» ιστοριών μέσα από εικόνες, κόμικς κ.ά. • Παραγωγή διαλόγων μέσα από εικόνες, κόμικς κ.ά. • Δημιουργία κόμικς από τους μαθητές • SMS • Κарт-ποστάλ • Χρήση εικονογραφημένων λεξικών 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες όπου οι μαθητές καλούνται να χρησιμοποιήσουν γνωστές σε αυτούς λέξεις, εκφράσεις κ.λπ. για την παραγωγή γραπτού λόγου, π.χ.: <ul style="list-style-type: none"> - συμπλήρωση θεματικών σταυρολέξων, αφού πρώτα οι μαθητές κληθούν να θυμηθούν και να γράψουν στον πίνακα σχετικές λέξεις (π.χ. Farben), - οι μαθητές βγάζουν φωτογραφίες όπου αναπαριστούν μια ιστορία που διάβασαν, και ύστερα γράφουν λεζάντες όπου περιγράφουν τι δείχνει η φωτογραφία.
<p>Χρήση της γλώσσας Οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • σ' όλες τις δραστηριότητες παραγωγής γραπτού λόγου να κάνουν σωστή χρήση της γλώσσας, τόσο μορφοσυντακτικά, όσο και επικοινωνιακά. 		<ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδια με τα οποία καλούνται οι μαθητές να κλίνουν τα ρήματα σε όλα τα πρόσωπα. • Παιχνίδια για την εμπέδωση του γένους και του πληθυντικού των ουσιαστικών. • Οι μαθητές καλούνται να γράψουν ευχετήριες κάρτες, προσκλητήρια κ.ά. σε διάφορα άτομα/ομάδες: συμμαθητής, ομάδα συμμαθητών, «κύριος ή κυρία», «κύριους ή κυρίες».
<p>1.2.2.3. Ορθογραφία Οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • σ' όλες τις (ανα-)παραγωγικές δραστηριότητες γραπτού λόγου, να γράφουν ορθογραφικά σωστά. • να είναι σε θέση να γράψουν σωστά λέξεις και εκφράσεις που άκουσαν. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις ορθογραφίας • Ασκήσεις αντιστοίχισης φθόγγων και γραμμάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες αντιγραφής (βλ. πιο πάνω). • Δραστηριότητες όπου οι μαθητές καλούνται να γράφουν καθ' υπαγόρευση (Diktat), ενταγμένες σε μια ευρύτερη δραστηριότητα. Π.χ. (σε συνδυασμό με εξάσκηση ορθής προφοράς): μαθητές υπαγορεύουν σε συμμαθητές τους φαγητά και ποτά διάφορων κατηγοριών που αναγράφονται με μορφή πίνακα στο μαυροπίνακα. (Μπορεί να ακολουθήσει δημοσκόπηση για τις προτιμήσεις των μαθητών, τα αποτελέσματα της οποίας καταγράφονται στον πίνακα, ο οποίος στη συνέχεια μπορεί να αποτελέσει αφορμή για παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου).

2. ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ		
Στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων	Ενδεικτικές δραστηριότητες
Οι μαθητές θα πρέπει <ul style="list-style-type: none"> • να αποκτήσουν αίσθηση -όχι θεωρητική γνώση- της δομής και των δομικών στοιχείων της Γερμανικής Γλώσσας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις που ευαισθητοποιούν για την ορθή σειρά των όρων της πρότασης • Παιγνιώδεις ασκήσεις σύνταξης προτάσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις αντικατάστασης όρων της πρότασης (με συνοδεία παντομίμας), π.χ.: <ul style="list-style-type: none"> - Der Vater geht in die Schule. (εικόνα Mutter): Die Mutter geht in die Schule. - Er fliegt auf den Mond. - Wir fliegen/ Ich fliege auch auf den Mond. • Δραστηριότητες που έχουν στόχο την εύρεση της ορθής σειράς των όρων της πρότασης, π.χ.: <ul style="list-style-type: none"> - ανακατεμένες προτάσεις, - σχηματισμός προτάσεων, «λίστα» υποκειμένων, ρημάτων, αντικειμένων, τοπικών προσδιορισμών κ.λπ. • Παιχνίδια συγγραφής προτάσεων, π.χ. 1ος μαθητής γράφει το «υποκείμενο», 2ος μαθητής το «ρήμα» και ο 3ος μαθητής τον «τοπικό προσδιορισμό», ακολουθώντας μία πρόταση- πρότυπο. Έτσι δημιουργούνται αστείες ή και παράλογες προτάσεις, π.χ.: Der Bär schaukelt im Kühlschrank.

3. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
Στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων	Ενδεικτικές δραστηριότητες
Οι μαθητές θα πρέπει: <ul style="list-style-type: none"> • να ευαισθητοποιηθούν στην αισθητική πλευρά της γλώσσας, να ανακαλύψουν τις αισθητικές της ποιότητες και να αναπτύξουν δημιουργική σχέση μαζί της. 	<ul style="list-style-type: none"> • Unsinnswörter, Unsinnssätze • Δημιουργία τραγουδιών, ποιημάτων, γλωσσοδετών κ.λπ. • Lautspiele • Konkrete Poesie 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες που ωθούν τους μαθητές στη δημιουργία «ποιητικών» κειμένων με απλές τεχνικές, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> - παρήχηση: Wo wohnen Sonnen? Sonnen wohnen dort. - επανάληψη: „Sommer“ Eis essen, Sonne, Baden im Meer, Eis, Eis, Sonne, Sonne Baden im Meer.

4. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ		
Στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων	Ενδεικτικές δραστηριότητες
Στο πλαίσιο του μαθήματος της Γερμανικής Γλώσσας θα πρέπει να δοθούν ερεθίσματα και να υλοποιηθούν δραστηριότητες, ώστε οι μαθητές: <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν διάφορες πτυχές της καθημερινότητας στις γερμανόφωνες χώρες, • να διαμορφώσουν μη στερεοτυπικές απόψεις για τη ζωή και τους ανθρώπους στις γερμανόφωνες χώρες. • να εξοικειωθούν και να αναγνωρίζουν χαρακτηριστικά μνημεία, όψεις πόλεων, τοπία, προσωπικότητες κ.ά. του γερμανόφωνου χώρου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Χάρτες • Κατάλογοι εστιατορίων • Φωτογραφικά λευκώματα (Bildbände) με θέματα που αφορούν το γερμανόφωνο χώρο • Διαφημιστικό υλικό • Γερμανόφωνος έντυπος και ηλεκτρονικός τύπος • Ταινίες και ντοκιμαντέρ • Γερμανόφωνες ιστοσελίδες • Μύθοι και παραμύθια • Παροιμίες • Σημαίες, θυρεοί (Fahnen, Stadtwappen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Σχέδια εργασίας (Projekte) π.χ.: <ul style="list-style-type: none"> - σχεδιασμός ταξιδιού σε γερμανόφωνη χώρα, όπου οι μαθητές θα σχεδιάσουν ποια μέρη θέλουν να επισκεφθούν, τι θέλουν να κάνουν (αξιοθέατα, δραστηριότητες κ.ά), μέσα μεταφοράς κ.λπ. - οι μαθητές επιλέγουν έναν προορισμό σε γερμανόφωνη χώρα (π.χ. Βόρεια θάλασσα, Άλπεις) και δημιουργούν πόστερ (με «λεζάντες») με όλα τα πράγματα που πρέπει να πάρουν μαζί τους (υπολογίζοντας το κλίμα, την εποχή, δραστηριότητες που θα θέλουν να κάνουν στον τόπο προορισμού τους κ.ά). - δημιουργία λευκώματος από τους μαθητές με πράγματα που τους κάνουν εντύπωση σε γερμανόφωνες χώρες. Όλα τα προαναφερθέντα σχέδια εργασίας προσφέρονται και για διαθεματική προσέγγιση.

5. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ		
Στόχοι	Μέσα υλοποίησης στόχων	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος της Γερμανικής Γλώσσας θα πρέπει να δοθούν ερεθίσματα και να υλοποιηθούν δραστηριότητες, ώστε οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να συνειδητοποιήσουν ότι η γερμανική, όπως και άλλες γλώσσες που ήδη γνωρίζουν, μόνο κάποιες ανάμεσα στις πολλές γλώσσες που μιλούν οι άνθρωποι σε διάφορα μέρη του κόσμου, • να συνειδητοποιήσουν ότι διάφορα στοιχεία άλλων γλωσσών ή γνώσεις που έχουν αποκτήσει μαθαίνοντας άλλες γλώσσες, μπορούν να τους φανούν χρήσιμα και στην περαιτέρω εκμάθηση γλωσσών, εν προκειμένω της Γερμανικής. 	<ul style="list-style-type: none"> • Διεθνείς λέξεις • Συσκευασίες προϊόντων • Πολύγλωσσοι τουριστική οδηγοί ή μπροσούρες • Οδηγίες χρήσης από ηλεκτρικές και άλλες συσκευές • Γερμανικά τραγούδια που υπάρχουν σε διάφορες γλώσσες • Και άλλα πολύγλωσσα κείμενα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες που σχετίζουν τη Γερμανική Γλώσσα με άλλες γλώσσες που γνωρίζουν οι μαθητές, π.χ.: <ul style="list-style-type: none"> - οι μαθητές μαθαίνουν και τραγουδούν γερμανικά τραγούδια (π.χ. Stille Nacht, heilige Nacht), που έχουν μεταφραστεί και σε άλλες γλώσσες. • οι μαθητές δημιουργούν ένα (εικονογραφημένο) πολύγλωσσο λεξικό (μητρικές γλώσσες των μαθητών και ξένες γλώσσες που μαθαίνουν) με γιορτές, ημέρες της εβδομάδας, αριθμούς κ.ά. • οι μαθητές καταγράφουν τα αλφάβητα που γνωρίζουν (δημιουργία φυλλαδίου).

«ΜΑΘΑΙΝΩ ΠΩΣ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΩ»

Στο πλαίσιο της απόκτησης ικανότητας για αυτόνομη μάθηση («μαθαίνω πώς να μαθαίνω»), οι μαθητές θα πρέπει να αναπτύξουν υπευθυνότητα και αίσθημα προσωπικής ευθύνης (Eigenverantwortlichkeit) για την πρόοδό τους, καθώς και να εξοικειωθούν με τις μεθόδους εργασίας και την ανάπτυξη στρατηγικών μάθησης και τρόπων επίλυσης προβλημάτων, όπως:

α) άμεσες στρατηγικές

• Στρατηγικές μνήμης:

- δημιουργία νοητικών σχέσεων
- επανάληψη
- αποστήθιση.

• Γνωστικές στρατηγικές:

- εξάσκηση
- λήψη και μετάδοση πληροφοριών
- ανάλυση και αναστοχασμός
- δημιουργία γλωσσικής δομής.

• Στρατηγικές αντιστάθμισης:

- να μαντεύει κανείς έξυπνα και να συμπεραίνει το νόημα των καινούριων γλωσσικών στοιχείων,
- να υπερπηδά δυσκολίες στην κατανόηση και στην παραγωγή λόγου.

β) έμμεσες στρατηγικές

• Στρατηγικές οργάνωσης της μάθησης:

- επικέντρωση στη μάθηση, οργάνωση και προγραμματισμός της μάθησης

- αξιολόγηση της μάθησης.

• Συναισθηματικές στρατηγικές:

- μείωση του άγχους,

- αυτοενθάρρυνση.

• Κοινωνικές στρατηγικές:

- να θέτει ερωτήσεις,
- να συνεργάζεται με τον άλλον
- να «ανοίγεται» στους άλλους.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

- Μιλώ για μένα
- Η τάξη μου και το σχολείο μου
- Η οικογένειά μου και το σπίτι μου
- Φύση και Περιβάλλον (ζώα, φυτά, καιρός κ.ά.)
- Γενέθλια, Χριστούγεννα, Απόκριες και άλλες γιορτές
- Φαγητό, Ποτό και Ψώνια
- Περιπέτειες και Ιστορίες
- Όνειρα και Φαντασία, Ταξίδια/Ιστορίες στο χώρο του φανταστικού
- Παιχνίδια, Αθλητισμός και ελεύθερος χρόνος
- Διακοπές και ταξίδια

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Έως το τέλος της ΣΤ΄ τάξης οι μαθητές θα πρέπει να αποκτήσουν ένα λεξιλόγιο, το οποίο συμπεριλαμβάνει μεταξύ άλλων και τις ακόλουθες λέξεις. Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός. Η επιλογή και η κατανομή του λεξιλογίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις θεματικές περιοχές και τις καταστάσεις που επεξεργάζονται οι μαθητές, αλλά και από τα συγκεκριμένα κείμενα (ιστορίες, τραγούδια κ.ά.), με τα οποία θα ασχοληθούν.

Substantive
<p>Menschen Mädchen, Junge, Kind(er), Freund(e), Frau / Herr, Mutter, Vater, Eltern, Baby, Schwester, Bruder, Geschwister, Lehrer / Lehrerin, Oma, Opa, Tante, Onkel</p> <p>Körper Kopf, Gesicht, Mund, Auge(n), Ohr(en), Nase, Schulter(n), Arm(e), Hand/Hände, Finger, Bein(e), Knie, Fuß / Füße, Zeh(en)</p> <p>Essen und Trinken Brot, Butterbrot, Butter, Kuchen, Schokolade, Kaffee, Tee, Tasse, Milch, Saft / Orangensaft, Teller, Zucker, Salz, Messer, Gabel, Löffel, Spaghetti, Pizza, Hamburger</p> <p>Obst Apfel, Banane, Orange, Wassermelone</p> <p>Kleidung Hemd, Bluse, T-shirt, Pullover, Kleid, Jeans, Hose, Schuhe, Stiefel, Sandalen, Mütze, Rock, Turnschuhe</p> <p>Tiere Bär, Esel, Vogel, Papagei, Schmetterling, Katze, Kuh, Krokodil, Hund, Ente, Frosch, Ziege, Schaf, Huhn, Pferd, Affe, Maus, Schwein, Hase, Fisch(e), Delphin</p> <p>Wohnung Haus, Badezimmer, Schlafzimmer, Kinderzimmer, Küche, Wohnzimmer, Garten</p> <p>Klassenraum Papierkorb, Tafel, Buch, Karton / Kiste, Stuhl, Kreis, Computer, Tür, Flur, Spiel, Karte, Stift, Bleistift, Spitzer, Poster, Radiergummi, Lineal, Schultasche, Lied, Tisch / Bank, Wand, Fenster</p> <p>Geburtstag Kerze(n), Kuchen / Torte, Karte, Geschenk, Lied, Jahre, Einladung</p> <p>Weihnachten und andere Feste Christkind, Weihnachtsmann, Weihnachtsbaum, Schlitten, Stern, Osterhase, Ostereier, Karneval, Kostüm, Maske</p> <p>Zeit / Datum Tag, Woche, Monat, Morgen, Mittag, Abend, Nacht, Ferien, Stunde, Minuten, Uhr, Viertel vor / nach, halb, Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag, Sonntag, Januar, Februar, März, April, Mai, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Dezember, Frühling, Sommer, Herbst, Winter</p> <p>Natur und Umwelt Baum, Blume, Fluss, Berg, Wald, Meer, Mond, Sonne, Sterne, Regen, Schnee Sturm, Wind, Straße, Stadt, Dorf, Bus, Auto, Flugzeug, Geschäft, Park, Strand</p>
Adjektive / Adverbien
<p>dumm, gern, groß, gut, heiß, herrlich, kalt, klein, klug, langsam, laut, leise, links, nebelig, nie, oben, rechts, schlecht, schnell, schön, sehr, unten, warm, jung, alt</p> <p>Farben blau, braun, gelb, grau, grün, lila, orange, rosa, rot, schwarz, weiß</p>
Verben
<p>antworten, arbeiten, aufstehen, essen, fragen, geben, gehen, holen, kaufen, kommen, können, laufen, lesen, machen, mag/möchten, malen, müssen, öffnen, rennen, sammeln, schließen, schreiben, sich setzen, sitzen, spielen, sprechen, springen, stehen, trinken, wünschen, zeichnen</p> <p>Hobbys Fußball spielen, Basketball spielen, Tennis spielen, Computerspiele spielen, schwimmen / schwimmen gehen, skaten, tanzen, Fahrrad fahren, Musik hören</p>
Zahlwörter
Eins, zwei . . . tausend
Präpositionen
in, auf, unter, hinter, an, zu mit, für, von, aus
Konnektoren
und, aber, oder, auch, weil, denn, dann
«Εξωτικό» Λεξιλόγιο
<p>Πολύ ενδιαφέρον και προθυμία για την εκμάθησή τους προκαλούν στους μαθητές ασυνήθιστες, «εξωτικές» ή αστείες λέξεις και εκφράσεις ή και συνδυασμοί. Π.χ. knusprig / quäken / Piratenschiff / Er kann nicht bis drei zählen. / Der Delphin schnarcht im Himmelbett. / Der Elefant reitet auf einer Banane zum Mond.</p>

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΑΞΗΣ, ΛΕΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Γραμματική

Η γραμματική (μορφοσύνταξη) είναι παρούσα σε όλες τις διεργασίες γλωσσικής πρόσληψης και παραγωγής. Έτσι, η γραμματική διδάσκεται και κατακτάται ολιστικά (ganzheitlich) μέσα από τις ξενόγλωσσες δραστηριότητες. Παρακάτω, στο παράδειγμα του λεξιλογίου τάξης και των λεκτικών πράξεων δίδονται έμμεσα τα γραμματικά φαινόμενα, τα οποία οι μαθητές θα πρέπει μέχρι το τέλος της ΣΤ΄ τάξης να κατανοούν και να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν, πάντοτε σε επικοινωνιακά πλαίσια και χωρίς να γίνεται αναφορά σε γλωσσολογική ορολογία (π.χ. ρήμα, υποκείμενο, κατάληξη, ερωτηματική

πρόταση κλπ.). Στον παρακάτω πίνακα κυριαρχούν οι ερωτήσεις, η άρνηση, οι προτροπές και ο παροντικός χρόνος, ενώ ανάλογα με τις θεματικές περιοχές θα χρησιμοποιηθούν και άλλα φαινόμενα (π.χ. παρελθοντικοί χρόνοι σε ιστορίες, μελλοντικοί χρόνοι για διακοπές και ταξίδια).

Λεξιλόγιο τάξης

Το λεξιλόγιο τάξης αναφέρεται σε λέξεις, εκφράσεις και εκφωνήματα (Äußerungen), που είναι απαραίτητες για την οργάνωση και τη διεκπεραίωση του μαθήματος. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν το ακόλουθο λεξιλόγιο τάξης και να χρησιμοποιούν όσες εκφράσεις είναι σημαντικές γι' αυτούς στο πλαίσιο του μαθήματος. (Ως προς τις εκφράσεις, το παρακάτω λεξιλόγιο τάξης είναι ενδεικτικό):

Unterricht beginnen und beenden	
Guten Morgen, Kinder. // Jetzt haben wir Deutsch. // Können wir anfangen? // Fangen wir an. // Vergiss bitte nicht, dein(e) ... mitzubringen. / Vergesst bitte nicht, euer(eure) ... mitzubringen. // Bring / Bringt bitte am Montag deine / eure ... mit. // Pack / Packt bitte eure Sachen weg / (ein) (in die Schultasche) (unter den Tisch) // Auf Wiedersehen / Tschüs Kinder. // Bis zum nächsten Mal. // Bis Montag.	
Klassenraummanagement	
Hier, bitte. // Danke. // Komm bitte her. Komm bitte an die Tafel. // Geht bitte zurück auf eure Plätze. / Geh bitte zurück auf deinen Platz. // Geh / Komm bitte an die Tafel. // Könntest du bitte die Tafel wischen? // Arbeite(t) mit deinem (eurem) Nachbarn zusammen. // Bildet bitte einen Kreis. // Hände hoch. / Nehmt eure Hände wieder herunter. // Dreh dich bitte um. / Dreht euch bitte um.	
Ruhe und Ordnung	
Hör / Hört bitte zu. // Seid / Sei bitte ruhig. / Ruhe bitte. // Hört / Hör bitte auf zu reden. // Flüstert mit eurem Nachbarn. // Sprecht / Sprich / Arbeitet / Geht / Singt / Spielt ... leise!	
Bei Fantasiereisen und langen Hörstücken	
Faltet die Arme und legt sie auf den Tisch/die Bank. Legt den Kopf auf die Arme und hört zu.	
Loben und Motivieren	
Komm, ich helf(e) dir. // Hilf bitte deinem Nachbarn. // Passt gut auf, dass ihr keine Fehler macht. // Versuch es noch einmal. // Kannst du das bitte wiederholen? // Hör noch einmal zu. / Hör noch einmal genau zu. / Hör genau hin. // Das ist sehr gut / hübsch / eine gute Idee / ein guter Versuch / richtig. // Ja, so ist es richtig. / Sehr gut. / Das hast du prima gemacht. // Das ist aber ein hübsches/schönes Bild / Poster. // Sehr gut gemacht. Das habt ihr / hast du sehr gut gemacht.	
Spielen	
(Kommt) Wir wollen heute ein neues Spiel spielen. // Bildet zwei ... Gruppen. // Stellt euch nebeneinander / hintereinander in einer Reihe auf. // Findet einen Partner. // Kostas / Maria / ..., du fängst an. / fängst du an? // ... Jetzt bin ich dran. / Jetzt ist Kostas / Maria dran. // So, das ist jetzt die letzte Runde. / Jetzt hören wir (für heute) mit dem Spiel auf.	
Arbeiten mit Bücher und Arbeitsblättern	
Verteilst du bitte ... // Legt bitte ... vor euch auf den Tisch. // Seht / Guckt euch bitte das Blatt / Seite ... an. // Was seht ihr oben auf / auf der oberen Hälfte der Seite? // Seht euch bitte das erste Bild / ... an. // Seht euch bitte das Lied an. // Welche Farbe hat ... ? // Wo ist ... ? // Zeig / Gib mir / uns bitte ... // Zeig bitte auf (das richtige Bild) ... // Nehmt bitte einen Bleistift / eure Buntstifte ... // Sucht euch eine Farbe aus. / Welche Farbe möchtest du? // Malt bitte ... aus. // Verbindet ... mit ... // Zeichnet bitte eine Linie von ... zu ... // Kreise bitte ... ein. // Kreuzt bitte ... an. // Nummeriert bitte die Bilder / ... mit eins, zwei, drei usw. / eins bis vier // Zeichnet bitte ... // Sammle bitte ... ein. // Packt bitte ... in eure Schultaschen. / Heftet bitte ... in euren Ordner.	
Arbeiten mit Kassettenrecorder / CD-Player	
Jetzt hören wir ein Lied. / Jetzt spiele ich euch ein Lied vor. Hört bitte zu. // Wiederholt bitte ... Alle zusammen. // Jetzt wollen wir das Lied singen. Eins, zwei, drei.	

Λεκτικές πράξεις

Μέχρι το τέλος της ΣΤ΄ τάξης οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να πραγματοποιούν τις ακόλουθες λεκτικές πράξεις, κατ' ελάχιστο:

Begrüßen	
(z. B.) Hallo ! Wie geht es dir / euch?	Danke, mir geht es gut. // Ach, nicht so gut... // Ich habe Zahnschmerzen. // Ich bin so müde.
Sich entschuldigen	
(z. B.) Entschuldigen Sie bitte! Es tut mir leid, dass ich zu spät komme. / Entschuldigung!	
Um etwas bitten - sich bedanken	
(z. B.) Kann / Darf ich spielen / ... essen / trinken?	Ja. / Nein, du kannst nicht ...
Kann ich dein ... haben? Kannst du mir dein Buch leihen?	Ja, hier. Bitte // Nein.
Ich möchte ... / Ich hätte gern	Gern. Hier bitte.
Danke. Danke schön. Vielen Dank.	

Jemanden befragen – etwas über sich selbst sagen	
(z. B.) Wie heißt du?	Andreas / Ich heiße ...
Wie alt bist du?	Elf. / Ich bin elf (Jahre alt).
Wo wohnst du?	In Athen. / Ich wohne in Athen.
Hast du eine Schwester / ein Tier / ... ?	Ja, (Ich habe zwei Katzen.) // Nein.
Was ist dein Hobby? Was machst du gern am Wochenende?	Computerspiele. / Ich spiele gern Fußball.
Machst du gern ... / Spielst du gern ...?	Ja. (Ich finde ... toll.) // (Nein) Ich finde ... langweilig.
Wie ist deine Telefonnummer?	Meine Telefonnummer ist ...
Sich über andere erkundigen – etwas über andere sagen	
(z. B.) Wie heißt dein Bruder?	Michalis. / Er heißt Michalis.
Wie alt ist deine Schwester?	14. / Sie ist vierzehn (Jahre alt).
Hat sie / er ...?	Ja. (Sie / er hat ...) // Nein. (Er / sie hat kein ...)
Macht er / sie gern ...?	Ja. (Er / sie findet ... toll.) // (Nein) Er / sie findet ... langweilig.
Gegenstände benennen / beschreiben – sich nach Gegenständen erkundigen	
(z. B.) Welche Farbe hat dein ...?	Er / sie / es ist grün, blau ...
Wie viele ... hast du?	Drei. / Ich habe drei ...
Ist / Sind / Gibt es auf dem Bild ...	Ja. / Nein, auf dem Bild gibt es kein ...
Nach Zeit / Zeitpunkt und Wochentag fragen und nennen	
(z. B.) Wie spät ist es?	Zehn Uhr. / Es ist zehn (Uhr).
Welcher Tag ist heute?	Montag. / Heute ist Montag.
Wann fährst du an den Strand?	Um halb fünf.
Nach Gründen fragen und begründen	
(z. B.) Warum spielst du gern am Computer?	Das ist spannend. / Weil das Spaß macht.
Kommt deine Schwester mit ans Meer?	Nein, sie findet Schwimmen langweilig.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Όπως προαναφέρθηκε, κύριος στόχος της διδασκαλίας της Γερμανικής στο Δημοτικό, είναι η προαγωγή του προφορικού λόγου. Χωρίς να παραγκωνίζεται ο γραπτός λόγος, προτάσσεται και αποκτά ξεχωριστή βαρύτητα η προαγωγή του προφορικού λόγου.

Οι μαθητές σ' αυτή την ηλικία δεν φοβούνται να εκφραστούν αυθόρμητα στην ξένη γλώσσα, ακόμα και όταν οι γνώσεις τους είναι ακόμα περιορισμένες. Ταυτοχρόνως αντιλαμβάνονται ότι, αν και κατά τη διάρκεια της εκφοράς του λόγου στην ξένη γλώσσα κάνουν (γλωσσικά) λάθη, εντούτοις γίνονται κατανοητοί. Αυτή η συνειδητοποίηση ενδυναμώνει την προθυμία τους για ενεργό συμμετοχή στο μάθημα. Σ' αυτή τους την προσπάθεια -αυθόρμητης έκφρασης- θα πρέπει να

ενηθύνονται και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να ανακόπτεται ο ενθουσιασμός και η διάθεση τους να μιλήσουν, όσα λάθη και αν κάνουν στη χρήση του λόγου, με διορθώσεις κ.λπ. κατά τη διάρκεια της ομιλίας.

Στις πρώτες τους προσπάθειες να μιλήσουν στην ξένη γλώσσα, οι μαθητές κάνουν χρήση τυποποιημένων στοιχείων (formelhafter Elemente). Σ' αυτές τις επικοινωνιακές δραστηριότητες η μιμητική επανάληψη και η αναπαραγωγή έχουν τον πρώτο λόγο. Συγχρόνως όμως οι μαθητές βρίσκονται ήδη ενεργά αντιμέτωποι με τα γλωσσικά φαινόμενα, που υποπίπτουν στην αντίληψή τους και πειραματίζονται στη μεταφορά τους σε νέες επικοινωνιακές περιστάσεις, προκειμένου να τα εντάξουν στο «ρεπερτόριο» τους (δηλ. στο ενεργητικό τους λεξιλόγιο).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρχή της Μονογλωσσίας	Το μάθημα διεξάγεται στη Γερμανική Γλώσσα. Αν οι μαθητές στην προσπάθειά τους να εκφραστούν στα γερμανικά, κάνουν αυθόρμητως και χρήση της μητρικής, για να υπερκεράσουν τα κενά τους σε γλωσσικά/εκφραστικά μέσα της γερμανικής, αυτό θα πρέπει να θεωρείται φυσικό φαινόμενο και αυτή η «διγλωσσία» στην έκφραση θα πρέπει να γίνεται ανεκτή από το διδάσκοντα (βλ. και «λεξιλόγιο τάξης»).
Πολυγλωσσία	Οι μαθητές έχουν ήδη αποκτήσει εμπειρία, εκτός από τη μητρική τους, και από άλλη μία τουλάχιστον ξένη γλώσσα, εν προκειμένω τα Αγγλικά. Η κεκτημένη γνώση της Πρώτης Ξένης Γλώσσας, ή και άλλων γλωσσών, θα πρέπει να αξιοποιείται στο μάθημα της Δεύτερης Ξένης Γλώσσας αφ' ενός συγκριτικά (kontrastiv) -όπου είναι δυνατόν και κυρίως ως προς τον προφορικό λόγο-, αφ' ετέρου στην προσέγγιση των διαπολιτισμικών θεμάτων.

02001190202060020

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster@et.gr

<u>Διόρθωση λαθών</u>	Οι διορθώσεις γενικώς και ιδιαιτέρως κατά την παραγωγή προφορικού λόγου είναι ένα θέμα που θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με τη δέουσα λεπτότητα, ώστε να μη λειτουργήσουν αρνητικά και αποτελέσουν αντικίνητρο για την εκμάθηση της Γερμανικής Γλώσσας: Όσα λάθη και αν κάνουν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της προσπάθειάς τους να εκφραστούν προφορικά στην ξένη γλώσσα, ο διδάσκων δεν θα πρέπει να παρεμβάλλεται διορθώνοντας! Η διόρθωση των εκφραστικών ή άλλων λαθών θα πρέπει να γίνεται πάντα, αφού ο μαθητής έχει ολοκληρώσει.
<u>Θεματικές περιοχές</u>	Τα θέματα πρέπει να άπτονται των ενδιαφερόντων της ηλικίας τους (καθημερινότητα, ανάγκες κ.λπ.), αλλά να προέρχονται και από το χώρο του «φανταστικού». Το «εξωτικό» συνεπαίρνει τα παιδιά αυτής της ηλικίας (βλ. και «θεματικές περιοχές»).
<u>Δεξιότητες</u>	Η ακουστική κατανόηση και η ομιλία βρίσκονται στο επίκεντρο του μαθήματος. Η παραγωγή γραπτού λόγου θα πρέπει να περιορίζεται σε λέξεις, φράσεις κ.λπ. ενταγμένες σε επικοινωνιακές δραστηριότητες. Οι μαθητές στο Δημοτικό θα πρέπει να διαβάζουν και γράφουν μόνο λέξεις και μικρά κείμενα, των οποίων η σημασία και η προφορά, τους είναι οικεία. Συνεπώς, η ακολουθία της εξάσκησης των δεξιοτήτων είναι η εξής: 1. κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου, 2. κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου.
<u>Αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας</u>	Οι αφορμές για ομιλία/διάλογο θα πρέπει να είναι πάντα ενταγμένες σε αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας, οι οποίες χωρίζονται σε πραγματικές (π.χ. διαδικασίες τάξης/«λεξιλόγιο τάξης» και παιχνίδια) και φανταστικές (ιστορίες κ.λπ.).
<u>Ολιστική εκμάθηση της γλώσσας</u> <ul style="list-style-type: none"> ● Διαθεματικός προσανατολισμός ● Πολυαισθητηριακή Μάθηση (Multisensorisches Lernen) ● Μουσικοκινητικές δραστηριότητες ● Παιχνίδια 	<p>Το μάθημα των ξένων γλωσσών προσφέρεται εξ' ορισμού για διαθεματική σύνδεση με άλλα μαθήματα. Η ολιστική προσέγγιση και τα οφέλη της ενισχύονται από τη διεξαγωγή (μικρών) διαθεματικών συνθετικών εργασιών, καθώς αυτές συμβάλλουν στη διεύρυνση του γνωστικού και τον εμπλουτισμό του γλωσσικού ορίζοντα των μαθητών (βλ. και Διαμόρφωση πολυπολιτισμικής συνείδησης).</p> <p>Για την πρόσληψη και την επεξεργασία της γλώσσας θα πρέπει να ενεργοποιούνται όλες οι αισθήσεις των μαθητών και να λαμβάνονται υπ' όψη η κίνηση (Motorik), η ακοή, η όραση, η αφή, η γεύση και η όσφρηση (βλ. «Ενδεικτικές δραστηριότητες» και «Διδακτικές Τεχνικές»).</p> <p>Στο πλαίσιο της πολυαισθητηριακής μάθησης οι μουσικές δραστηριότητες κατέχουν ξεχωριστή θέση στη διαμόρφωση του μαθήματος/διδασκαλίας. Τραγούδια, ρυθμική ομιλία, παιχνίδια δραματοποίησης (darstellendes Spiel), χορός, χειρονομίες/παντομίμα και μιμική/γκριμάτσες αποτελούν μέσα για την κατάκτηση της γνώσης και την έκφραση στην ξένη γλώσσα.</p> <p>Τα παιχνίδια αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας ξένων γλωσσών σε παιδιά. Προσφέρουν τη δυνατότητα χρήσης της γλώσσας σε αυθεντικές καταστάσεις και προάγουν την αυθόρμητη επικοινωνία. Όλα τα παιχνίδια θα πρέπει να επαναλαμβάνονται, προκειμένου οι μαθητές να εξοικειώνονται με τους κανόνες τους και να μπορούν να τα παίζουν και εκτός τάξης.</p>
<u>Δημιουργία κινήτρων</u>	Το μάθημα θα πρέπει να δημιουργεί στους μαθητές «προκλήσεις» για μάθηση. Τα παιδιά αυτής της ηλικίας θέλουν και πρέπει να παροτρυνθούν για να οδηγηθούν στη γνώση. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, θα πρέπει το μάθημα να είναι ελκυστικό, ευχάριστο, παιγνιώδες, με ποικίλες εναλλαγές, για να μην πλήττουν, και ει δυνατόν «πρωτότυπο». (Οι τυποποιήσεις οδηγούν τους μαθητές στην πλήξη.) Η ύλη θα πρέπει να εμπεριέχει/συνδυάζει αφ' ενός τα «γνωστά και οικεία», αφ' ετέρου τα «νέα και παραλλαγμένα» και τα «εξωτικά». Θα πρέπει, ωστόσο, να δίνεται προσοχή ώστε να μην είναι τόσα τα ερεθίσματα, που να προκαλούν κορεσμό στους μαθητές, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να τα επεξεργαστούν και να τα αφομοιώσουν. Τα νέα γλωσσικά στοιχεία θα πρέπει να συνάγονται σε συνάφεια/αλληλεξάρτηση με τα προηγούμενα και να αποτελούν λογική επέκτασή τους. Θα πρέπει να αποτελούν «κίνητρο» και «πρόκληση» για μάθηση, και όχι «επιβάρυνση» για τους μαθητές.

Συστηματική επανάληψη	Η εμπέδωση λεξιλογίου και δομών επιτυγχάνεται μόνο μέσα από την συστηματική και σε τακτά χρονικά διαστήματα εξάσκηση και επανάληψη. Οι μαθητές αυτής της ηλικίας αρέσκονται να επαναλαμβάνουν μιμητικά (Nachsprechen und Wiederholen). Για να μην αποβεί βαρετή -άρα και αναποτελεσματική- η επανάληψη, θα πρέπει να διεξάγεται μέσα από ποικίλες καταστάσεις και σύντομες, εναλλασσόμενες δραστηριότητες.
Ποικιλία και εναλλαγή ασκήσεων και δραστηριοτήτων	Τόσο οι δραστηριότητες, όσο και οι ασκήσεις πρέπει να ποικίλλουν και να εναλλάσσονται, όχι μόνο για να γίνει το μάθημα πιο ευχάριστο, αλλά και για να οδηγούνται οι μαθητές σε ποικίλες μορφές νοητικής και πρακτικής δράσης, π.χ.: - Συλλογή πληροφοριών (Sammeln) - Κατάταξη πληροφοριών (Ordnen) - Συλλογισμός (Nachdenken) - Σχεδιασμός (Planen) - Έρευνα (Forschen) - Σύνθεση (Synthese).
«Τελετουργικές» δραστηριότητες (Rituale)	Η καθιέρωση «τελετουργικών» δραστηριοτήτων εξοικειώνει τους μαθητές με προκαθορισμένα σχήματα προφορικής συνδιαλλαγής και δράσεων (Sprach- und Handlungsmuster), που επαναλαμβάνονται σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα (π.χ. σε κάθε μάθημα, μία φορά την εβδομάδα, το μήνα, το χρόνο). Αφενός προσφέρονται για την οργάνωση του μαθήματος και για την εναλλαγή μεθόδων, αφετέρου δημιουργούν στους μαθητές σιγουριά και αυτοπεποίθηση ότι αυτό που θα ακολουθήσει τους είναι οικείο και μπορούν να το καταφέρουν. Ενδεικτικές «τελετουργικές» δραστηριότητες είναι: - Ο διδάσκων λέει στους μαθητές να εργαστούν σε ομάδες. Οι μαθητές έχουν μάθει ότι εργάζονται πάντοτε σε ομάδες των τεσσάρων και αυτομάτως συντάσσονται. - Κάθε Τρίτη, για παράδειγμα, το μάθημα ξεκινά με συγκεκριμένο τραγούδι, ενώ κάθε Πέμπτη κλείνει με συγκεκριμένο παιχνίδι. - Υπάρχει συγκεκριμένος διάλογος-χαιρετισμός μεταξύ διδάσκοντος και μαθητών κατά την έναρξη του μαθήματος.
Μορφές εργασίας (Sozialformen des Unterrichts)	Οι μαθητές θα πρέπει να εργάζονται ατομικά, κατά ζεύγη και σε ομάδες, προκειμένου να μάθουν να εργάζονται με τρόπους που θα τους είναι χρήσιμοι τόσο στο σχολείο, όσο και σε άλλους τομείς της ζωής τους. Η ποικιλομορφία και η εναλλαγή των μορφών εργασίας επιτρέπει το σχεδιασμό ενός μαθήματος, που κρατά το ενδιαφέρον των μαθητών και τους ενεργοποιεί ποικιλοτρόπως.
Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική και Συνεργατική μάθηση	Δεδομένου ότι δεν προσλαμβάνουν όλοι οι μαθητές με ίδιους ρυθμούς και με τον ίδιο τρόπο τη γνώση και δεν μπορούν, ως εκ τούτου, να έχουν τις ίδιες επιδόσεις, θα πρέπει οι ασκήσεις και οι δραστηριότητες να είναι έτσι σχεδιασμένες, ώστε να προσφέρουν τη δυνατότητα ενεργού και επιτυχούς συμμετοχής σε όλους τους μαθητές, λαμβάνοντας υπόψη τις ως άνω «διαφορετικότητες». Ο διδάσκων θα πρέπει να καλλιεργήσει κλίμα συνεργασίας και αλληλεγγύης, προκειμένου όλοι οι μαθητές να μπορούν συνεργαζόμενοι να ανταποκρίνονται επιτυχώς σ' όλες τις δραστηριότητες και ασκήσεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Οι διδακτικές τεχνικές είναι ποικίλες και πολυάριθμες. Για την προαγωγή ειδικά της κατανόησης και της (ανα)παραγωγής του προφορικού λόγου αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθες:

● Total Physical Response (Ολοκληρωτική Φυσική Ανταπόκριση) (T.P.R.)	
	Η τεχνική του Total Physical Response (Ολοκληρωτική Φυσική Ανταπόκριση) (T.P.R.) ενδείκνυται για να παρουσιάσει ο διδάσκων λέξεις, φράσεις και προτάσεις. Με μιμική, χειρονομίες και κίνηση οι διδάσκοντες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλα τα εκφωνήματα (Äußerungen) γίνονται απολύτως κατανοητά. Η κατανόηση αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την οικοδόμηση της γλωσσικής ικανότητας. Οι ίδιοι οι μαθητές, αντιδρώντας με κίνηση, γλώσσα του σώματος και μιμική, χειρονομίες, παντομίμα, αυθόρμητη χρήση της ξένης γλώσσας, επιτρέπουν στο διδάσκοντα να διαπιστώσει τι κατάλαβαν και πόσο σίγουροι αισθάνονται. Επιπλέον, με αυτόν τον τρόπο ελέγχεται η «παθητική γνώση» των μαθητών στην ξένη γλώσσα, χωρίς αυτοί να πιέζονται να την ομιλήσουν. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, επειδή, έχει παρατηρηθεί ότι ειδικά οι μαθητές μικρής ηλικίας, διάγουν μακρά περίοδο «απορρόφησης», πριν προβούν σε ενεργό χρήση της γλώσσας.

● Storytelling (Αφήγηση Ιστοριών)

Βασική αρχή του Storytelling είναι η εμπλοκή των «ακροατών» στα δρώμενα. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές «βιώνουν» την ιστορία, δηλαδή γίνονται «συμπαίκτες», αντί μόνο να την ακούν.

Το Storytelling εξελίσσεται σε επιμέρους φάσεις:

α) στήνεται η σκηνή, όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν τους «ρόλους» τους (είναι πρόσωπα, ζώα, αντικείμενα, ο αέρας κ.λπ.) και ο διδάσκων παροτρύνει τους μαθητές να πουν τι παριστάνουν (παράγοντας, όπου είναι δυνατόν, και τους ανάλογους ήχους), π.χ.

Für unsere Geschichte brauchen wir eine heiße Sonne. Wer ist die Sonne? Gut Giorgio, scheine! Oh, ja sehr heiß! - Wir brauchen noch Bäume und Blumen. Kommt, ihr seid Bäume und Blumen. Da ist ein Pfad im Wald zwischen Bäumen und Blumen. Und wir brauchen ein kleines Bauernhaus. Schön, dieser Tisch ist unser Bauernhaus. Es gibt aber auch einen Garten mit Blumen. Maria, du bist die Bäuerin, du wohnst im Bauernhaus. Und du, Petros, du bist eine Ziege: zwei Hörner, weiß, ein Ziegenbart. Wie macht die Ziege? etc.

Also, fassen wir jetzt zusammen. Wer/was bist du? - Ich bin die Sonne. - Richtig. Etc.

β) ο διδάσκων αφηγείται την πρώτη «σκηνή» της ιστορίας, ενώ οι μαθητές κάνουν τις ανάλογες κινήσεις.

γ) η σκηνή αυτή επαναλαμβάνεται, ενώ οι μαθητές καλούνται (δεν υποχρεώνονται) να (ανα)παράγουν και τους ανάλογους διαλόγους, π.χ.

Heute ist ein heißer Tag. Die Katze trifft das Schwein und sagt: "Miau, guten Morgen, Schwein". "Guten Morgen, Katze. Wie geht es dir heute?" "Es ist ein toller Tag. Gehen wir spazieren". "Ja, in den Wald. Es ist dort schön kühl." Sie gehen in den Wald. Etc.

Ακολουθούν και άλλες «σκηές». Καλό είναι η ιστορία να έχει ανοιχτό τέλος, ώστε να παρακινούνται οι μαθητές να την ολοκληρώσουν μόνοι τους.

● Χρήση χειροκουκλών

Η χρήση χειροκουκλών (πολλές φορές με τη μορφή κουκλοθεάτρου) έχει μακρά και ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα εθνολογική και διαπολιτισμική ιστορία. Είναι αναγνωρισμένης παιδαγωγικής αξίας για την πολύπλευρη επίδρασή της στην ανάπτυξη της φαντασίας των μαθητών, αλλά και για την ευχέρεια που τους προσδίδει στη χρήση του ξενόγλωσσου λόγου. Δημιουργεί δε στους μαθητές ισχυρό κίνητρο για να «τολμήσουν» να εκφραστούν, διότι, προκειμένου να κρατήσουν την κούκλα (η οποία, βεβαίως, μιλά μόνο γερμανικά), ωθούνται και στη χρήση της ξένης γλώσσας.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΜΕΣΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Έχοντας ως βάση τα όσα αναπτύσσονται στο ΔΕΠΠΣ Ξένων Γλωσσών, θα πρέπει ειδικότερα για το μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας να επιλέγεται εκπαιδευτικό υλικό, μέσα από το οποίο οι μαθητές:

- θα αποκτήσουν αντίληψη της πολιτισμικής ποικιλομορφίας του γερμανόφωνου χώρου
- δεν θα σχηματίσουν μονοδιάστατη εικόνα για τους φυσικούς ομιλητές της Γερμανικής Γλώσσας
- θα αποκτήσουν την ικανότητα να γίνουν «κοινωνοί» του δικού τους πολιτισμού, χρησιμοποιώντας τη Γερμανική Γλώσσα ως μέσον επικοινωνίας.

Θα πρέπει επίσης να γίνει προσπάθεια για διαμόρφωση των χώρων μάθησης (βλ. ΔΕΠΠΣ Ξένων Γλωσσών) έτσι ώστε να αποτελούν ένα περιβάλλον ευεργετικό για τη μαθησιακή διαδικασία. Ειδικά η διαμόρφωση της τάξης καλό θα είναι να γίνεται σε συνεργασία με τους μαθητές, για να αναπτύξουν ένα αίσθημα ευθύνης για την κατάσταση του χώρου «τους» και κατ' επέκταση του σχολείου «τους».

Το πλούσιο εποπτικό υλικό και η χρήση τόσο των παραδοσιακών οπτικοακουστικών μέσων όσο και των νέων τεχνολογιών (πολυμέσα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, chatbox, video-conference, διαδίκτυο κ.ά.) βοηθούν στον ευέλικτο σχεδιασμό της διδακτικής διαδικασίας, εκθέτουν τους μαθητές σε ποικίλα γλωσσικά ερεθίσματα και προάγουν την ερευνητική μάθηση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση θα πρέπει να είναι μια διαρκής διαδικασία και να χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία, διαφάνεια και εγκυρότητα. Οι μαθητές και ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να ελέγχουν και να επιβεβαιώνουν σε τακτά

διαστήματα κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι μαθησιακοί/διδακτικοί στόχοι.

Έχοντας ως γενική βάση τα όσα αναπτύσσονται στο ΔΕΠΠΣ Ξένων Γλωσσών θα πρέπει να δίδεται συγκεκριμένα βάρος στα εξής:

Η αξιολόγηση, οι μορφές της και ο τρόπος που γίνεται, θα πρέπει να συμβάλλει στο να κατανοήσουν οι μαθητές ότι η αξιολόγηση δεν είναι κάτι έξω από αυτούς, κάτι που συμβαίνει κατά καιρούς, προκειμένου να επιβραβευσθούν ή να «καταδικασθούν», με κριτήρια άγνωστα και ακατανόητα σε αυτούς.

Αντιθέτως, θα πρέπει οι μαθητές να κατανοήσουν ότι η αξιολόγηση συνιστά μια διαδικασία, με την οποία κρίνεται το αποτέλεσμα μιας προσπάθειας σε σχέση με ένα συγκεκριμένο στόχο, όπου λαμβάνονται υπόψη και το σημείο εκκίνησης (παλιότερες «επιδόσεις») και οι συνθήκες, κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε η προσπάθεια (διαθέσιμος χρόνος, διαθέσιμα μέσα κ.ά.).

Στην κατανόηση της αξιολογικής διαδικασίας εκ μέρους των μαθητών συμβάλλει πρωτίστως η αυτοαξιολόγηση, τόσο σε ατομικό, όσο και σε ομαδικό επίπεδο. Οι δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης παρέχουν τη δυνατότητα στο μαθητή να συνειδητοποιεί τι κατέχει («πού τα πάει καλά»), πού βρίσκονται οι αδυναμίες του, πού θα πρέπει να εστιάσει την προσοχή του. Σε περίπτωση ομαδικής εργασίας καλλιεργεί την ικανότητα του μαθητή να αντιλαμβάνεται το ρόλο και τη συμβολή του στο ομαδικό αποτέλεσμα, να αντιλαμβάνεται το ρόλο και τη συμβολή των άλλων μελών της ομάδας, και να κρίνει αντικειμενικά το ομαδικό αποτέλεσμα.

Μεγάλη σπουδαιότητα κατέχει επίσης η αλληλοαξιολόγηση, δηλαδή το να κρίνει ο μαθητής προσπάθεια συμμαθητή ή ομάδας συμμαθητών. Οι δραστηριότητες αλληλοαξιολόγησης θα πρέπει πάντα να είναι ενταγ-

μένες στην επίτευξη ενός κοινού στόχου, ώστε να μην λάβει το χαρακτήρα «κυνηγίου λαθών», π.χ.: στο πλαίσιο μικρής συνθετικής εργασίας κάθε μέλος της ομάδας πρέπει να αντιγράψει σε χαρτάκι μια λέξη, έκφραση κ.λπ., προκειμένου όλα τα χαρτάκια να χρησιμοποιηθούν σε κολλάζ που φτιάχνει η ομάδα. Τότε, καλούνται οι μαθητές να ανταλλάξουν μεταξύ τους τα χαρτάκια, για να γίνει από άλλο μέλος της ομάδας έλεγχος για τυχόν ορθογραφικά ή άλλα λάθη ή άλλες ατέλειες (αισθητικά, λειτουργικά κ.ά.). Έτσι, η αλληροαξιολόγηση εντάσσεται και υπάγεται στην από κοινού επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος.

Η ικανότητα των μαθητών να κατανοήσουν τη διαδικασία και τον ευρύτερο σκοπό της αξιολόγησης καλλιεργείται και στο πλαίσιο των επίσημων δοκιμασιών και των τεστ, με τη σαφή στοχοθεσία και τη συζήτηση για τους καλύτερους τρόπους προετοιμασίας πριν από τη δοκιμασία ή το τεστ, καθώς και την «ανάλυση» των αποτελεσμάτων των προσπαθειών των μαθητών μετά τη διεξαγωγή τους.

Αναφορικά με τις επίσημες διαδικασίες και τα τεστ θα πρέπει να δοθεί προσοχή και στα ακόλουθα:

- Οι δοκιμασίες και τα τεστ θα πρέπει να εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο τον αυτοέλεγχο των μαθητών και όχι τη βαθμοθηρία ή την προαγωγή στην επόμενη τάξη.

- Με τις δοκιμασίες και τα τεστ οι μαθητές θα πρέπει να διαγωνίζονται περισσότερο με τον εαυτό τους (σε σύγκριση με παλαιότερες επιδόσεις τους) παρά με τους συμμαθητές τους.

- Καλύτερα συχνότερα σύντομες δοκιμασίες και τεστ παρά σπάνια και πολύ μεγάλες.

- Οι δοκιμασίες και τα τεστ θα πρέπει να αντιστοιχούν στις ασκήσεις και στις δραστηριότητες που γίνονται στο μάθημα. Οι τεχνικές για την επίλυση των ασκήσεων και την επιτυχή ανταπόκριση στις ζητούμενες δραστηριότητες θα πρέπει να είναι γνωστές.

- Κάθε μορφή αξιολόγησης έχει επιπτώσεις στη διδασκαλία. Γι' αυτό το λόγο οι δοκιμασίες και τα τεστ θα πρέπει να είναι όσο γίνεται ποικίλες, τόσο σε περιεχόμενο, όσο και σε μορφή.

- Οι δοκιμασίες και τα τεστ θα πρέπει να περιλαμβάνουν και προηγούμενα περιεχόμενα διδασκαλίας και να διευρύνουν έτσι συστηματικά τις απαιτήσεις.

- Τα κριτήρια αξιολόγησης θα πρέπει να είναι εκ των προτέρων γνωστά στους μαθητές.

- Οι ασκήσεις/δραστηριότητες των δοκιμασιών και των τεστ θα πρέπει πάντα να εντάσσονται σε ένα νοηματικό σύνολο/επικοινωνιακό ή παιγνιώδες πλαίσιο, ακόμα και όταν ελέγχονται η γραμματική ή το λεξιλόγιο.

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να αποφεύγει οτιδήποτε θα προκαλούσε στην τάξη πίεση για επιδόσεις και βαθμούς.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Ιανουαρίου 2006

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

02001190202060020

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster@et.gr